

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

**DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2013 METŲ ATASKAITOS PATVIRTINIMO**

2014 m. balandžio 24 d. Nr. T-140

Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. 606 „Dėl Savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos teikimo tvarkos ir ataskaitos formos patvirtinimo“, Pakruojo rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**

patvirtinti Pakruojo rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2013 metų ataskaitą (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Merė

Asta Jasiūnienė

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2013 METŲ ATASKAITA**

**I. SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ
ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA**

Pakruojo rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2013 m. ataskaita rengiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. 606 „Dėl savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos teikimo tvarkos ir ataskaitos teikimo formos patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr.8-328). Ataskaitoje pateikiami teisės aktai, reglamentuojantys visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybėje, trumpai aptariami tiek vidiniai, tiek išoriniai veiksniai, turėję įtakos visuomenės sveikatos priežiūros veiklai. Pateikiami statistiniai 2012 m. duomenys apie demografinę situaciją Pakruojo rajono savivaldybėje. Aptariamos vykdytos rajone valstybinės visuomenės sveikatos strategijos ir programos. Aprašomas visuomeninių organizacijų, savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių indėlis į visuomenės sveikatos priežiūros veiklos įgyvendinimą Pakruojo rajono savivaldybėje. Pateikiama informacija apie praėjusiais metais rajone vykdytą vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros veiklą, mokinių skaičių savivaldybėje, mokinių sveikatos priežiūros specialistų skaičių. Aptariami savivaldybės, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai, Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos, skirtos visuomenės sveikatos priežiūrai įgyvendinti savivaldybėje. Pateikiamos artimiausio laikotarpio savivaldybės vykdomos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos prioritetinės kryptys, aptariamas savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymas.

Ataskaita parengė:

I, II, III, V, VI, IX, X, XI-1,2,5 skyrius rengė Pakruojo savivaldybės gydytojas Vygantas Sudaris
+37068729100;
vygantas.sudaris@gmail.com

IV, VII, VIII, XI-3, 4 skyrius rengė Pakruojo visuomenės sveikatos biuras
vsb.pakruojis@gmail.com

Informacijos šaltiniai.:

1. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras 2013 m.
- 3.2. Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2013 m. veiklos programa.
- 3.3. Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2013 m. veiklos ataskaita.

3.4. Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2012-2014 metų programa

**TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS SAVIVALDYBĖS VYKDYTAS
VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS**

Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimai

Eil. Nr.	Dok. data	Dok. Nr.	Antraštė
1.	2013-01-21	T-32	<u>Dėl Pakruojo rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2012 metų priemonių vykdymo ataskaitos patvirtinimo</u>
2.	2013-01-21	T-33	<u>Dėl Pakruojo rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2013 metų priemonių patvirtinimo</u>
3.	2013-01-21	T-34	<u>Dėl Pakruojo rajono savivaldybės aplinkos monitoringo 2013–2018 metų programos patvirtinimo</u>
4.	2013-03-21	T-72	<u>Dėl Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2013 m. veiklos programos patvirtinimo</u>
5.	2013-03-21	T-73	<u>Dėl Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos ataskaitos apie Pakruojo rajono savivaldybėje vykdytą narkotikų kontrolės ir narkotikų prevencijos priemonių įgyvendinimą 2012 metais patvirtinimo</u>
6	2013-03-21	T-76	<u>Dėl Pakruojo rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2012 metų ataskaitos patvirtinimo</u>
7	2013-04-18	T-138	<u>Dėl Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų paskirstymo plano patvirtinimo</u>
8	2013-05-02	T-144	<u>Dėl Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2011 m. liepos 7 d. sprendimo Nr. T-188 „Dėl licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimo tvarkos patvirtinimo“ papildymo</u>
9	2013-10-16	T-262	<u>Dėl Pakruojo rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2013 m. priemonių, patvirtintų Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. T-33 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos 2013 metų priemonių patvirtinimo“, dalinio pakeitimo.</u>
10	2013-11-21	T-286	<u>Dėl triukšmo prevencijos Pakruojo rajono viešosiose vietose taisyklių patvirtinimo.</u>

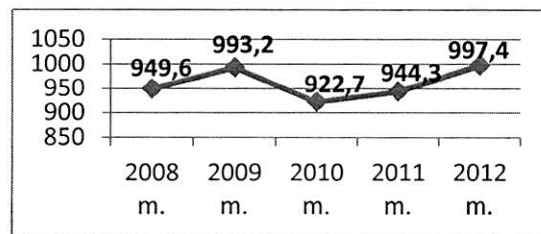
III. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

<p>Išoriniai veiksniai, turėję įtakos savivaldybės vykdytai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai <i>(finansavimo, administracinių gebėjimų, visuomenės sveikatos priežiūros infrastruktūros plėtros problemos, teisinio reglamentavimo stoka ir jo pokyčiai, kiti veiksniai).</i></p>	<p>Išorinių veiksnių poveikio rezultatas savivaldybės vykdytai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai</p> <p><i>Kaip 1 punkte nurodytieji išoriniai ir vidiniai veiksniai padėjo ar trukdė savivaldybei vykdyti visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas, reglamentuojamas Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose</i></p>	<p>Vidiniai veiksniai, turėję įtakos savivaldybės vykdytai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai</p> <p><i>(finansavimo, administracinių gebėjimų, visuomenės sveikatos priežiūros infrastruktūros plėtros problemos, teisinio reglamentavimo stoka ir jo pokyčiai, kiti veiksniai)</i></p>	<p>Vidinių veiksnių poveikio rezultatas savivaldybės vykdytai visuomenės sveikatos priežiūros veiklai</p> <p><i>Kaip 1 punkte nurodytieji išoriniai ir vidiniai veiksniai padėjo ar trukdė savivaldybei vykdyti visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas, reglamentuojamas Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose</i></p>	<p>Pastebėjimai</p>
<p>Finansavimo apimtys iš SAM paaiškėja tik einamųjų metų viduryje .</p>	<p>Visos veikos suplanuotos nuo metų pradžios, bet sunku jas vykdyti be finansų.</p>	<p>Mažėja VSB veiklos apimtys. Trūksta formų ir turinio įvairovės propaguojant visuomenėje sveiką gyvenseną. Nepakankamas tarpžinybinis bendradarbiavimas.</p>	<p>Visuomenės sveikatos rodiklių teigiamos dinamikos nestebime</p>	<p>Visuomenės sveikatos biuras nesugeba identifikuoti pagrindinių visuomenės sveikatos problemų, neduoda rekomendacijų, joms pašalinti.</p>

IV. BENDRUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

Mirtingumas pagal priežastis

Higienos instituto sveikatos informacijos centro (HISIC) duomenimis, mirtingumas dėl kraujotakos sistemų ligų yra pagrindinė mirčių priežastis Lietuvoje. Pakruojo r. mirusiųjų skaičius 997,4/100 000 gyventojų 2012 m. išaugo palyginti su ankstesniais metais ir yra didžiausias penkių metų laikotarpyje (21 pav.).

21 pav. Pakruojo r. gyventojų mirtingumas tenkantis 100 tūkst. gyv. dėl kraujotakos sis. ligų
Šaltinis: HISIC

Mirtingumas dėl kraujotakos sistemų ligų 2012 m.

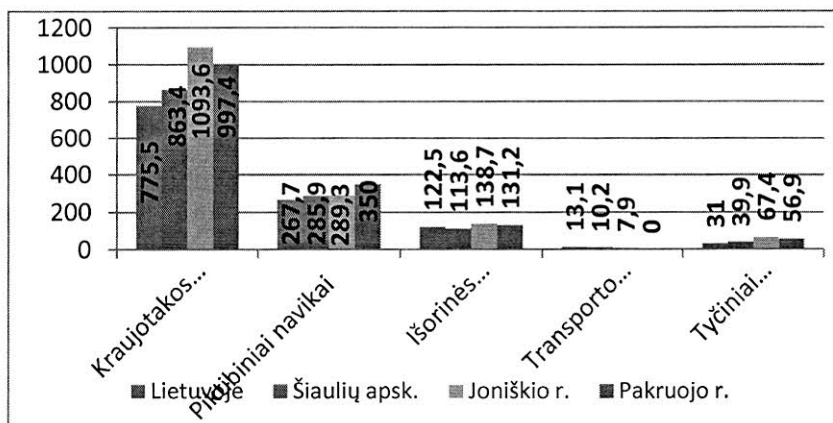
Pakruojo r. yra 1,3 karto didesnis palyginti su Lietuvos mirtingumu, tačiau Joniškio r. lenkia ne tik Lietuvą, bet ir Pakruojo r. mirtingumu dėl kraujotakos sistemos ligų.

Antroje vietoje pagal mirusiųjų skaičių tenkanti 100 000 gyventojų yra piktybinių navikų sukeltos ligos. Mirtingumu dėl piktybinių navikų Pakruojo r. pirmauja palyginti su Lietuva, Šiaulių apskr., bei Joniškio r.

Trečioje vietoje pagal dažniausiai tampančių mirčių priežastimi yra išorinės priežastys. Pagal išorines mirties priežastis pirmauja Joniškio r. palyginti su Lietuva, Šiaulių apskr., bei Pakruojo r, tačiau Pakruojo r. vis tik lenkia Lietuvą.

Mirtingumas dėl transporto įvykių Šiaulių apskr., bei Joniškio r. buvo žemesnis, nei Lietuvoje, o Pakruojo r. dėl šios priežasties mirusiųjų nebuvo.

Mirtingumas dėl tyčinių susižalojimų viena opiausių Lietuvoje problemų, kadangi tai yra viena pagrindinė išorinių mirčių priežastis. Mirtingumas dėl tyčinių susižalojimų Joniškio r. yra didesnis daugiau kaip du kartus palyginti su Lietuva. Pakruojo r. mirtingumas dėl tyčinių susižalojimų palyginti su Lietuva taip pat gana aukštas, tačiau žemesnis, nei Joniškio r. (22 pav.).

22 pav. Mirtingumo priežastys 100 000 gyv.
Šaltinis: HISIC

1.3.2. Sergamumas (nauji atvejai) šiomis ligomis

Užkrečiamų ligų ir AIDS centro duomenimis (ULAC) Pakruojo rajone 2012 m. sergamumas

infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis buvo 2331,63 šimtui tūkstančių gyv., tai 412,06 atvejais mažiau lyginant su praėjusiais metais.

Sergamumas lytiškai santykiaujant plintančiomis infekcijomis rajone nustatytas 30,62 atvejams šimtui tūkst. gyv., praėjusiais metais šių ligų nustatyta beveik du kartus mažiau. Sergamumo ŽIV infekcija 2012 m. nenustatyta, tačiau 2011

m. buvo nustatyta 4,25/100 tūkst. gyv.

Sergamumas sifiliu 2012 m. buvo nustatytas 4,37 šimtui tūkst. gyv.,

praėjusiais metais šis susirgimas nustatytas nebuvo. Sergamumas AIDS, gonoreja, chlamidijoje dviejų metų laikotarpiu nustatytas nebuvo (23 pav.).

Sergamumas tuberkulioze buvo

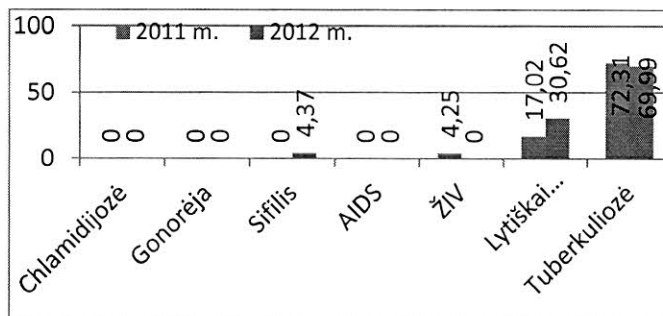
didžiausias Pakruojo r. 2010 m. ir nuo tada sergamumas tuberkulioze rajone palaipsniui mažėja, tačiau sergamumas tuberkulioze 2012 m. išaugo Šiaulių apskr. ir beveik tris kartus Joniškio r. palyginti 2011 m. (24 pav.)

Vilniaus universiteto onkologijos instituto (VUOI) duomenimis Pakruojo r. 2012 m. piktybinių navikų skaičius 108 išaugo palyginti 2011 m. -95. Sergančių piktybiniais navikais

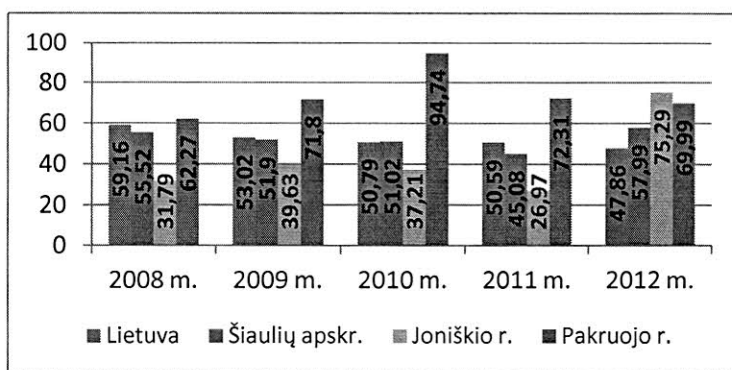
Pakruojo r. gyventojų užregistruota 2012 m. : trachėjos, bronchų ir plaučių - 14, krūties – 10, gimdos kaklelio – 3, priešinės liaukos – 12 ir odos piktybiniais navikais – 4. Sergamumas piktybiniais navikais kasmet palaipsniui didėja ir nuo 2008 m. Pakruojo r. sergamumas 100 tūkst. gyv. išaugo 1,5 karto (25 pav.).

Valstybinio psichikos sveikatos centro

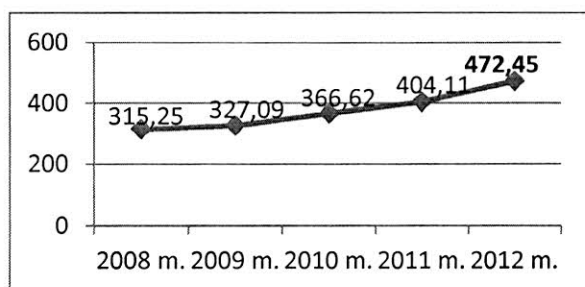
duomenimis, psichikos ir elgesio sutrikimų skaičius 2012 m. sumažėjo 13 atvejų lyginant su 2011 m. (2011 m. – 971). Šie sutrikimai vartojant alkoholį 2012 m. nustatyti 473 Pakruojo r. gyventojams, palyginti su 2011 m. sumažėjo 31 atveju. Vartojant psichoaktyvias medžiagas psichikos ir elgesio sutrikimai nustatyti 4 Pakruojo r. gyventojams, praėjusiais metais 3 asmenims.

23 pav. Pakruojo r. gyventojų sergamumas 100 tūkst. gyv. Šaltinis: ULAC

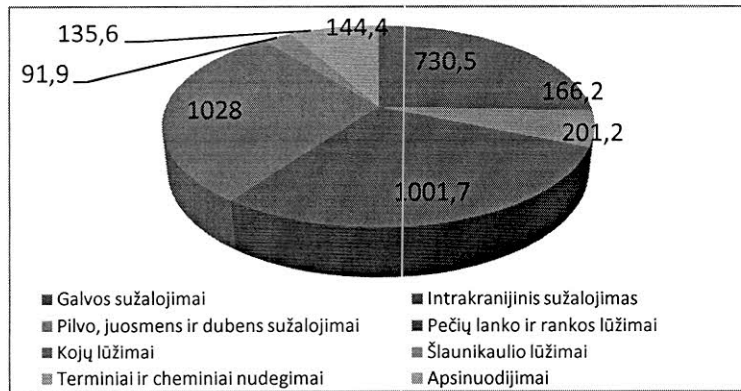
24 pav. Sergamumas tuberkulioze 2011-2012 m. 100 tūkst. gyv. Šaltinis: HISIC

25 pav. Sergamumas piktybiniais navikais 100 tūkst. gyv. Pakruojo r. 2012 m. Šaltinis: VUOI

Higienos instituto sveikatos informacijos centro duomenimis 2012 m. Pakruojo r. buvo naujai užregistruota

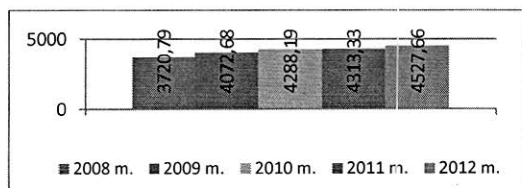
1947

27 pav. Sergamumas dėl išorinių priežasčių padarinių, 100 tūkst. gyventojų Pakruojo r. 2012 m. Šaltinis: HISIC

sergamumas traumų, apsinuodijimų ir kitų išorinių

priežasčių padariniais tenkantis 100 tūkst. gyventojų

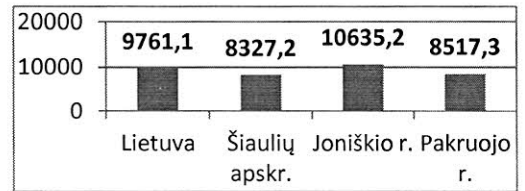

29 pav. Sergamumas virškinimo sist. ligomis Pakruojo r. 100 tūkst. gyv.

priežasčių padariniais buvo didžiausias dėl kojų lūžimų, pečių lanko ir rankos lūžimų, bei galvos sužalojimų (27 pav.).

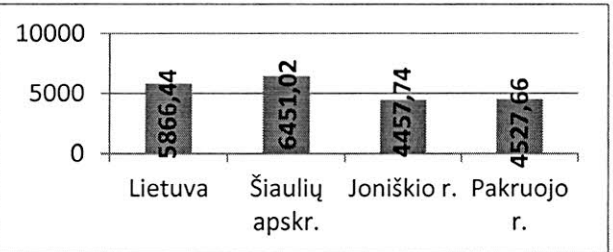
Sergamumas virškinimo sistemos ligomis 2012 m. Pakruojo r. 1338,78 atvejų 100 tūkst. gyv. mažesnis palyginti su Lietuva, nors Šiaulių apskritis pirmauja sergamumu virškinimo sistemos ligomis. Sergamumas virškinimo sistemos ligomis Pakruojo r. kasmet didėja ir nuo 2008 m. išaugo 806,87 atvejais 100 tūkst. gyventojų (28; 29 pav.).

Pakruojo r. didžiausias

26 pav. Traumos, apsinuodijimai ir kt. išorinių priežasčių padariniai 100 tūkst. gyv. 2012 m.

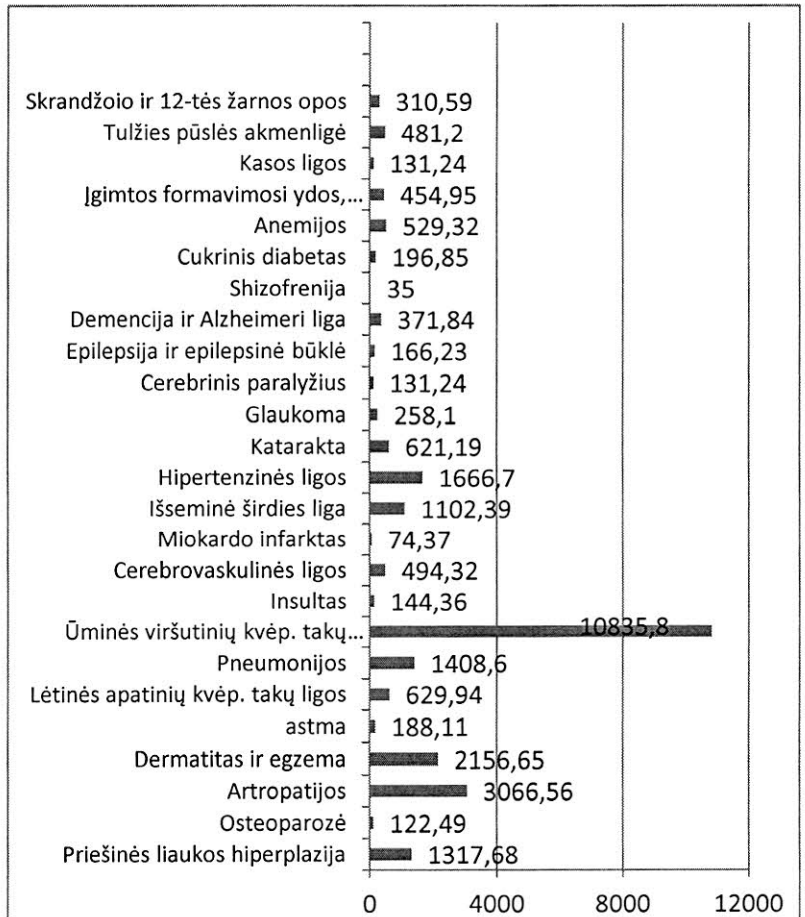
traumos, apsinuodijimai ir kiti išorinių priežasčių padariniai, o tai sudarė 8517,3 atvejus šimtui tūkst. gyventojų. Didžiausias

28 pav. Sergamumas virškinimo sist. ligomis 100 tūkst. gyv. 2012 m. Šaltinis: HISIC

užregistruotas Joniškio r. palyginti su Lietuva, Šiaulių apskr., bei Pakruojo r. (26 pav.).

Pakruojo rajone 2012 m. sergamumas išorinių

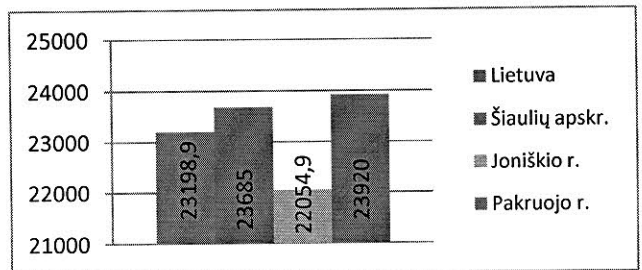

30 pav. Sergamumas Pakruojo r., skaičius 100 tūkst. gyventojų. Šaltinis: HISIC

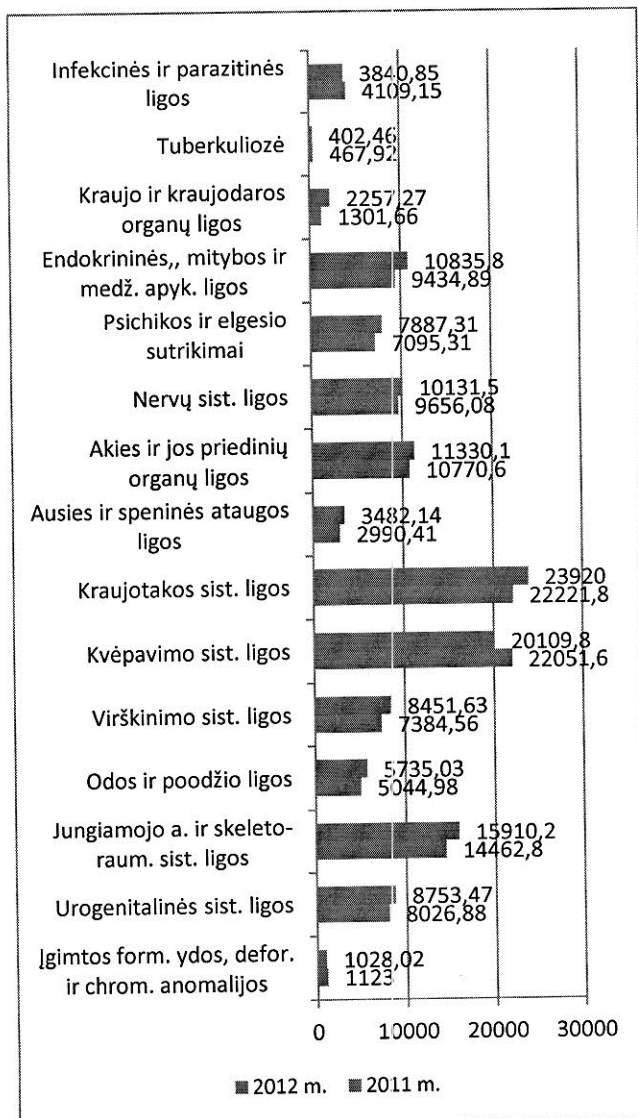
sergamumas 2012 m. buvo dėl ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų ir gripo. Lėtinių apatinių kvėpavimo takų ligų sergamumas buvo 17 kartų mažesnis palyginti su sergamumu ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu. Pakruojo rajone didelis sergamumas dėl artropatijos, dermatito ir egzemos (30 pav.).

1.3.3. Ligotumas (bendrasis sergamumas) šiomis ligomis

Didžiausias ligotumas Pakruojo r. 2012 m. buvo dėl kraujotakos sistemos ligų, palyginti su Lietuvos ligotumu kraujotakos sist. ligomis 100 tūkst. gyventojų, Pakruojo r. pirmauja 721,1 atveju 100 tūkst. gyventojų, taip pat lenkia Šiaulių apskritį ir Joniškio r. (31 pav.).

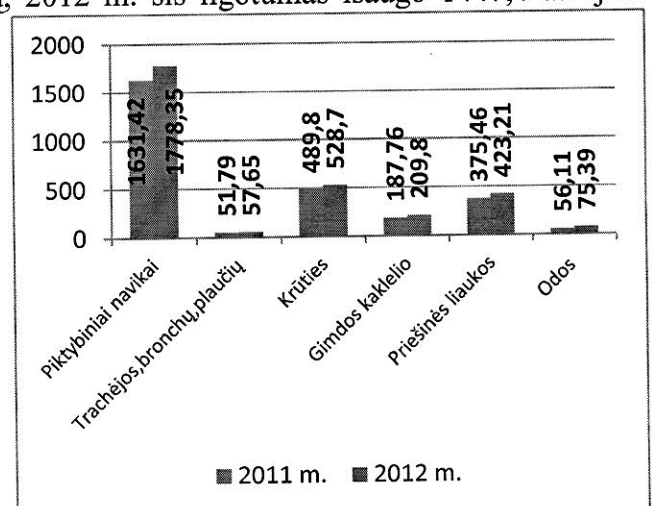
31 pav. Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis 100 tūkst. gyventojų.
Šaltinis: HISIC

32 pav. Ligotumas 100 000 gyv. Pakruojo r.
Šaltinis: HISIC

Antroje vietoje didžiausias ligotumas yra dėl Kvėpavimo sist. ligų, tačiau 2012 m. šis ligotumas sumažėjo 1941,8 atvejais 100 tūkst. gyventojų palyginti su 2011 m.

Trečioje vietoje didžiausias ligotumas yra dėl jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligų, 2012 m. šis ligotumas išaugo 1447,4 atvejais

33 pav. Ligotumas Pakruojo r. piktybiniais navikais
Šaltinis: HISIC

100 tūkst. gyventojų (32 pav.).

Ligotumas piktybiniais navikais 2012 m.

Pakruojo r. išaugo palyginti su 2011 m. 146,93 atvejais 100 tūkst. gyventojų. Didžiausias ligotumas 2012 m. buvo dėl krūties piktybinių navikų (33 pav.).

1.3.4. Vaikų sergamumas, užregistruotas ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose

2012 m. Pakruojo rajono ambulatorinės sveikatos priežiūros įstaigose apsilankė 3930 vaikų. Daugumai 713 vaikų buvo nustatyti regėjimo sutrikimai, tai sudarė 18,1 proc. nuo apsilankiusiųjų. Sekančiai pagal nustatytų sutrikimų skaičių buvo netaisyklinga laikysena, kuri nustatyta 440 vaikų, tai yra 11,2 proc. nuo apsilankiusiųjų. Trečioje vietoje - 54 vaikai sergantys skolioze, tai sudaro 1,4 proc. nuo apsilankiusiųjų. Taip pat nustatyti 14 vaikų kalbos sutrikimai ir 8 vaikams klausos defektai, tai sudaro atitinkamai 0,4 ir 0,2 procentus nuo apsilankiusiųjų.

Daugiausiai regėjimo sutrikimai 23,8 proc. nuo apsilankiusiųjų pagal amžių nustatyti 15-17 metų amžiaus vaikų tarpe, taip pat šiems vaikams daugiausiai nustatyta ir nenormali laikysena palyginti su jaunesnio amžiaus vaikais. Mažiausiai įvairių sutrikimų nustatyta 0-6 metų amžiaus vaikų tarpe (3 lent.).

	0 – 6 metų		7 -14 metų		15-17 metų	
	Abs. sk.	Proc. nuo apsilankiusiųjų	Abs. sk.	Proc. nuo apsilankiusiųjų	Abs. sk.	Proc. nuo apsilankiusiųjų
Apsilankiusiųjų vaikų skaičius ambulatorinėse įstaigose	1043		1924		963	
Regėjimo sutrikimai	97	9,3	387	20,1	229	23,8
Skoliozė	2	0,2	21	1,1	31	3,2
Deformuojančios dorsopatijos	1	0,1	30	1,6	12	1,2
Nenormali laikysena	-	-	284	14,8	156	16,2
Kalbos sutrikimai	9	0,9	4	0,2	1	0,1

3 lent. Vaikų sergamumas, užregistruotas Pakruojo r. ambulatorinės sveikatos priežiūros įstaigoje.
Šaltinis: HISIC

1.3.5. Ligų ir ligų grupių paplitimas (ligotumas) pagal amžių, lytį, gyvenamąją vietą

Pakruojo rajone, Higienos instituto sveikatos informacijos centro duomenimis, infekcinės ir parazitinės ligos 2012 m. yra labiausiai paplitę 0-17 metų amžiaus tarpe, taip pat šiomis ligomis 1,2 karto daugiau serga vyrai palyginti su moterimis. Daugiausiai sergančių tuberkulioze yra 45-64 m. amžiaus asmenų, sergančių vyrų 2,3 karto daugiau, nei moterų. Lytiškai plintančiomis ligomis daugiausiai serga 18-44 metų amžiaus asmenys, moterų 3,6 karto daugiau palyginti su vyrais (4 lent.).

	Infekcinės ir parazitinės ligos	Tuberkuliozė	Lytiškai plintančios ligos
0-17 m.	5867,81	89,93	22,48
18+ m.	3351,17	477,96	76,04
18-44 m.	2987,05	370,08	158,6
45-64 m.	3559,67	674,3	31,36
65+	3670,14	380,44	-
Vyrų	4157,19	575,33	27,84
Moterų	3558,72	248,28	99,31
Miesto	4867,9	508,36	92,43
Kaimas	3354,11	342,13	54,99

4 lent. Pakruojo r. ligotumas 100 tūkst. gyv. 2012 m.
Šaltinis: HISIC

Ligotumas piktybiniais navikais labiausiai paplitęs 65 ir vyresnių metų amžiaus grupėje, miesto gyventojų ligotumas piktybiniais navikais 1,2 kartus didesnis palyginti su kaimo, moterų ligotumas piktybiniais navikais 1,4 karto didesnis palyginti su vyrais. Didžiausias ligotumas piktybiniais navikais yra vyrų dėl priešinės liaukos piktybinių navikų ir moterų krūties piktybinių navikų 65 ir vyresnių metų amžiaus grupėje (5 lent.)

	Piktybiniai navikai	Trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai	Krūties piktybiniai navikai	Gimdos kaklelio piktybiniai navikai	Priešinės liaukos piktybiniai navikai	Odos piktybiniai navikai
0-17 m.	23,13	-	-	-	-	-
18+ m.	2194,79	71,33	643,91	255,52	533,11	93,28
18-44 m.	552,86	13,48	0	168,73	0	0
45-64 m.	2071,89	109,87	664,85	302,21	489,88	94,18
65+	5114,92	112,66	1404,59	308,32	1974,98	247,86
Vyrų	1495,34	84,64	-	-	-	75,24
Moterų	2030,88	33,57	-	-	-	75,53
Miesto	2038,59	93,37	674,54	112,42	557,88	77,81
Kaimas	1674,63	43,42	446,62	251,26	373,47	74,43

5 lent. Pakruojo r. gyventojų ligotumas piktybiniais navikais 100 tūkst. gyv.
Šaltinis: HISIC

Kraujo ir kraujodaros

organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais didžiausias ligotumas yra 65 ir vyresnių metų amžiaus grupėje, moterų 1,4 karto daugiau palyginti su vyrais. Anemija, endokrininėmis, mitybos ir medžiagų apykaitos, bei cukriniu diabetu taip pat ligotumas yra didžiausias vyresnių kaip 65 metų amžiaus grupėje, moterų ligotumas šiomis ligomis yra gerokai didesnis, nei vyrų (6 lent.).

Psichikos ir elgesio sutrikimų didžiausias ligotumas yra 65 metų ir vyresnių amžiaus grupėje, moterų yra 1,2 karto daugiau palyginti su vyrais.

Demencijos ir Alzheimerio moterų ligotumas 1,8 karto didesnis palyginti su vyrais, šių ligų ligotumas miesto gyventojų 1,6 karto didesnis, nei kaimo. Ligotumas šizofrenija didžiausia 45-64 metų amžiaus grupėje, vyrų 1,3 karto daugiau, nei moterų. Nuotaikos sutrikimų ligotumas pradeda didėti nuo 45 metų ir 65 metų ir vyresnių amžiaus grupėje šių sutrikimų yra daugiausiai. Ligotumas nuotaikos sutrikimais yra moterų 3,8 karto daugiau palyginti su

	Kraujo ir kraujodaros organų ligos bei tam tikri sutrikimai, susiję su imuniniais mech.	Anemija	Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos	Cukrinis diabetas
0-17 m.	2607,91	2450,54	14231,1	179,86
18+ m.	2172,56	1960,73	10015,5	3057,87
18-44 m.	1282,05	1149,88	4678,83	475,81
45-64 m.	1803,36	1599,5	12435,3	3496,94
65+	4207,23	3849,17	15598,1	6803,18
Vyrų	1846,61	1679,58	7711,22	2152,83
Moterų	2623,52	2391,79	13622,4	2805,59
Miesto	2896,09	2557,19	16852,8	3496,88
Kaimas	1997,8	1851,17	8418,87	2095,55

6 lent. 2012 m. Pakruojo r. gyv. ligotumas 100 tūks.
Šaltinis: HISIC

vyrų. Nervų sistemos ligų daugiausiai nustatyta yra 65 ir vyresnio amžiaus asmenų, miesto gyventojų 1,8 karto daugiau, nei kaimo. Didžiausias ligotumas epilepsija ir epilepsine būkle yra 45-64 metų amžiaus grupėje, vyrų sergančių yra 2,2 karto daugiau, nei moterų. Cerebrinio paralyžiaus didžiausias ligotumas yra 0-17 metų amžiaus grupėje, vyrų serga 1,7 karto daugiau, nei moterų (7 lent.).

	0-17 m.	18+ m.	18-44 m.	45-64 m.	65+	Vyrų	Moterų	Miesto	Kaimas
Psichikos ir elgesio sutrikimai	9734,71	7441	5670,1	7621,14	10182,4	7043,1	8640,24	9828,24	7105,33
Demencija ir Alzheimerio liga	-	1211,2	105,74	392,03	4251,99	695,96	1249,69	1340,21	843,11
Šizofrenija	22,48	983,08	647,63	1458,37	872,78	918,67	686,92	569,98	885,87
Nuotaikos sutrikimai	134,89	2259,46	1586,04	2697,19	2774,98	751,64	2822,15	2634,21	1533,48
Nervų sistemos ligos	3889,39	11639,5	6859,64	13721,2	16761,8	8286,55	11776,9	14896,4	8162,27
Epilepsija ir epilepsinė būklė	696,94	1108	1030,93	1505,41	671,37	1447,59	653,81	1139,95	959,19
Cerebrinis paralyžius	876,8	407,35	422,94	235,22	626,61	631	380,7	616,19	452,1
7 lent. 2012 m. Pakruojo r. gyventojų ligotumas 100 tūks.									
Šaltinis: HISIC									

Didžiausias ligotumas akių ligomis Pakruojo r. gyventojų yra 0-17 metų ir vyresnių kaip 65 metų amžiaus grupėse. Ligotumas akių ligomis yra didesnis 1,6 karto miesto gyventojų palyginti su kaimo. Glaukomos, kataraktos didžiausias ligotumas yra vyresnių kaip 65 metų amžiaus grupės asmenų. Ligotumas ausų ligomis didžiausias 65 m. ir vyresnių, bei 0-17 m. amžiaus asmenų (8 lent.).

Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis didžiausias 65 m. ir vyresnių amžiaus grupėje, pastarųjų beveik du kartus daugiau palyginti su 45-64 m. amžiaus

	Akių ligos	Glaukoma	Katarakta	Ausų ligos
0-17 m.	17985,6	-	-	4249,1
18+m.	9722,18	1770,63	2444,12	3296,85
18-44 m.	4890,3	79,3	105,74	1929,69
45-64 m.	10381,1	1097,69	1050,65	3685,12
65+m.	16963,2	5594,72	8392,08	5057,63
Vyrų	9761,98	1169,21	1382,64	3405,56
Moterų	12728,6	1655,2	2499,38	3550,44
Miesto	15204,5	1833,17	2665,02	5407,07
Kaimo	9591,89	1252,44	1692,33	2639,3
8 lent. 2012 m. Pakruojo r. gyventojų ligotumas 100 tūks.				
Šaltinis: HISIC				

grupe. Moterų ligotumas kraujotakos sistemos ligomis yra 1,5 karto didesnis palyginti su vyrais. Miesto gyventojų ligotumas kraujotakos sist. ligomis taip pat 1,5 karto didesnis palyginti su kaimo gyventojais. Didžiausias ligotumas hipertenzinėmis ligomis yra vyresnių nei 65 metų amžiaus, bei moterų 1,6 karto daugiau, nei vyrų. Ligotumas išemine širdies liga, miokardo infarktu, širdies veiklos nepakankamumu, cerebrovaskulinėmis ligomis didžiausias vyresnių kaip 65 metų asmenų grupėje, moterų ligotumas didesnis, nei vyrų, bei miesto gyventojų ligotumas yra didesnis, nei kaimo (9 lent.).

	0-17 m.	18+ m.	18-44 m.	45-64 m.	65+	Vyrų	Moterų	Miesto	Kaimas
Kraujotakos sist. ligos	1281,47	29389,2	6674,6	32491,8	63421,7	18809,4	28478	31364,1	20863,9
Hipertenzinės ligos	202,34	22969,3	4454,14	26956,3	48629,3	14281,1	22337,2	25125,2	15841,9
Išeminė širdies liga	-	11139,8	594,77	9455,86	31397,6	7256,53	10502,4	11907,9	7777,37
Miokardo infarktas	-	293,29	13,22	313,63	738,5	213,43	256,56	338,9	195,5
Širdies veiklos nepakankamumas	-	6191,78	290,77	3591,03	19894,8	4101,52	5818,09	6577,83	4380,5
Cerebrovaskulinės ligos	-	5963,66	211,47	3841,93	18731,1	2737,44	6653,98	7409,69	3775,66
9 lent. 2012 m. Pakruojo r. gyventojų ligotumas 100 tūks.									
Šaltinis: HISIC									

Didžiausias kvėpavimo sistemos ligotumas yra 0-17 metų amžiaus grupėje. Ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų ir gripo didžiausias ligotumas yra taip pat 0-17 m. amžiaus grupėje, miesto gyventojų 1,7 karto didesnis ligotumas, palyginti su kaimo. Lėtinių apatinių kvėpavimo takų infekcijų ir gripo didžiausias ligotumas yra vyresnių kaip 65 m. amžiaus grupėje, vyrų ligotumas 1,2 karto didesnis palyginti su moterų. Astmos, astminės būklės didžiausias ligotumas yra 0-17 m. amžiaus

grupėje, moterų ligotumas yra 1,3 karto didesnis palyginti su vyrais, bei miesto gyventojų 1,8 ligotumas didesnis palyginti su kaimo gyventojais (10 lent.).

Didžiausias ligotumas virškinimo sistemos ligomis yra 0-17 metų amžiaus grupėje. Ligotumas skrandžio ir 12-tės žarnos opomis, tulžies pūslės akmenlige, bei kasos ligomis didžiausias yra 65 ir vyresnių metų amžiaus grupėje. Moterų ligotumas virškinimo sistemos ligomis yra didesnis, nei vyrų visuose amžiaus grupėse, bei miesto gyventojų ligotumas yra didesnis, nei kaimo (11 lent.).

Odos ir poodžio didžiausias ligotumas yra 0-17 metų amžiaus grupėje, miesto gyventojų ligotumas 1,7 karto didesnis palyginti su kaimo. Dermatito ir egzemos didžiausias ligotumas 0-17 m. amžiaus grupėje. Jungiamojo audinio ir skeleto – raumenų sistemos ligomis daugiausiai yra 45-64 m. amžiaus grupėje, moterų ligotumas yra 1,4 karto didesnis

	Kvėpavimo sistemos ligos	Ūminės virš. kvėp. takų infekc.ir gripas	Lėtinės apatinių kvėp. takų infekcijos ir	Astma, astminė buklė
0-17 m.	37994,6	32711,3	2135,79	2135,79
18+m.	15789	6762,08	4605,82	1178,61
18-44 m.	14512,3	9238,7	1308,49	515,46
45-64 m.	14411,2	5410,07	5065,08	1521,09
65 +m.	19917,2	4498,15	9533,4	1812,69
Vyrų	19793,1	11339,5	4546,93	1187,77
Moterų	20392,3	12232,1	3749,07	1522,8
Miesto	27127,8	16729,6	5360,86	1987,21
Kaimo	17247,1	9799,61	3635,14	1118,04
10 lent. 2012 m. Pakruojo r. gyv. ligotumas 100 tūks.				
Šaltinis: HISIC				

	0-17m.	18+ m.	18-44m.	45-64m.	65+	Vyrų	Moterų	Miesto	Kaimas
Virškinimo sist. ligos	12455	7484,45	4586,31	7919,08	11771,3	7887,53	8954,73	11753,8	7117,55
Skrandžio ir 12-tės žarnos opos	67,45	852,73	303,99	846,79	1790,31	705,24	695,19	724,02	684,26
Tulžies pūslės akmenligė	-	1091,71	370,08	1207,46	2148,37	649,56	1092,44	1124,55	788,12
Kasos ligos	-	1091,71	343,64	1129,06	2305,02	770,19	976,58	1417,24	665,93
11 lent. 2012 m. Pakruojo r. gyv. ligotumas 100 tūks.									
Šaltinis: HISIC									

palyginti su vyrais, ligotumas miesto gyventojų tarpe yra 1,7 karto didesnis palyginti su kaimo gyventojais. Ligotumas artropatijomis didžiausias 65 m. ir vyresnio amžiaus grupėje, moterų ligotumas 1,6 karto didesnis, nei vyrų. Osteoporozės didžiausias ligotumas yra vyresnių kaip 65 m. amžiaus grupėje, moterų ligotumas yra 7,5 karto didesnis, nei vyrų, miesto gyventojų ligotumas - 1,7 karto didesnis, nei kaimo.

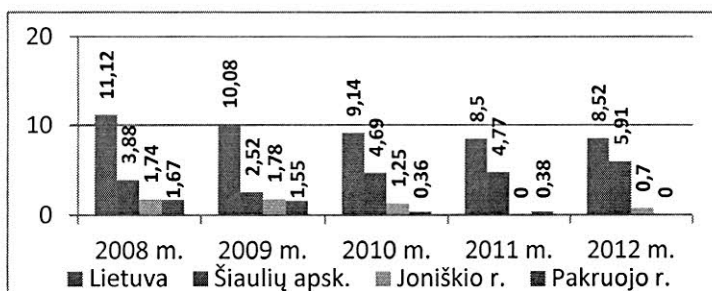
Urogenitalinės sistemos ligotumas didžiausias 65 m. ir vyresnio amžiaus žmonių, moterų ligotumas yra 1,6 didesnis palyginti su vyrais, miesto gyventojų 1,8 karto didesnis palyginti su kaimo. Priešinės liaukos hiperplazijos didžiausias ligotumas yra 65 metų amžiaus grupėje, miesto gyventojų ligotumas yra 1,7 karto didesnis palyginti su kaimo gyventojais. Moters dubens organų uždegiminių ligų didžiausias ligotumas yra 18-44 m. amžiaus grupėje, miesto moterų ligotumas 1,5 karto didesnis palyginti su kaimo. Įgimtų formavimosi ydų, deformacijų ir chromosomų anomalijų didžiausias ligotumas 0-17 m. amžiaus grupėje. Miesto gyventojų ligotumas 1,9 karto didesnis, nei kaimo (12 lent.).

	0-17 m.	18+ m.	18-44 m.	45-64 m	65+ m.	Vyrų	Moterų	Miesto	Kaimas
Odos ir poodžio ligos	9307,55	4871,96	4784,56	4767,13	5169,52	5511,99	5933,96	8102,9	4759,29
Dermatitas ir egzema	5148,38	1824,95	1876,82	1740,63	1857,45	2245,63	2673,18	3558,5	2028,35
Jung. a. ir skeleto – raumenų sist. ligos	5485,61	18428,7	11617,8	24196,3	21729,9	13418,1	18132,9	22598,8	13135,4
Artropatijos	1348,92	7690,85	3264,6	10161,5	11659,4	4834,59	7903,67	9273,67	5296,92
Osteoporozė	-	510,55	26,43	439,08	1432,25	92,79	695,19	600,79	336,02
Urogenitalinės sistemos ligos	2405,58	10287	7256,15	10741,7	14770,1	6588,41	10684,4	12662,7	7160,31
Priešinės liaukos hiperplazija	-	5503,08	50,77	5323,32	19980,3	4352,06	-	6124,2	3646,76
Moters dubens organų uždegiminės ligos	227,89	2922,44	5734,77	2081,45	407,19	-	2433,17	3235,7	2094,61
Įgimtos formavimosi ydos, deformacijos ir chromosomų anomalijos	4046,76	298,73	409,73	235,22	201,41	974,34	1075,89	1540,48	824,78

12 lent. 2012 m. Pakruojo r. gyv. ligotumas 100 tūkst.
Šaltinis: HISIC

1.3.6. Abortai

2012 m. Pakruojo rajone užfiksuota 30 abortų, iš kurių 26 savaiminiai persileidimai, tai sudarė 86,7 proc. visų abortų skaičiaus. Remiantis HISIC duomenis, Pakruojo r. 2012 m. dirbtinių abortų atlikta nebuvo.

34 pav. Dirbtinių abortų skaičius 1000-čiui vaisingo amžiaus moterų.
Šaltinis: HISIC

Dirbtinių abortų skaičius tenkantis 1000-čiui vaisingo amžiaus moterų Pakruojo r. palyginti su Lietuva, penkių metų laikotarpyje, yra pakankamai žemas (34 pav.).

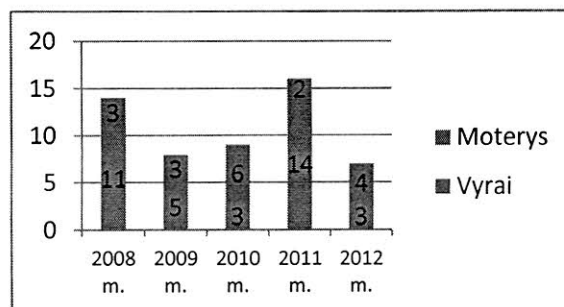
1.3.7. Profesinės ligos

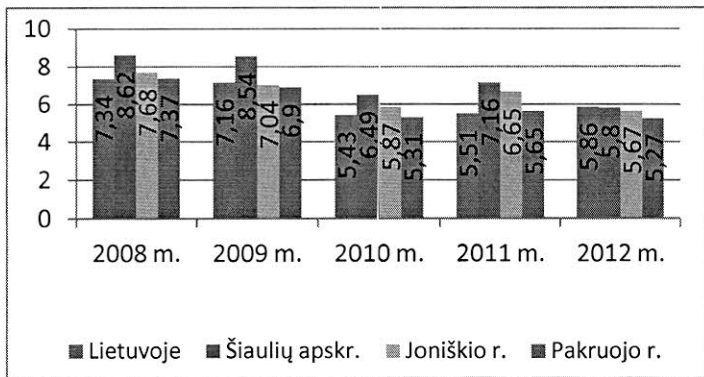
2012 m. sumažėjo užregistruotų profesinių ligų atvejų skaičius, lyginant su praėjusiais metais (2011 m. – 9; 2012 m. -2).

2012 m. Higienos instituto duomenimis Pakruojo rajone užregistruoti 2 profesinių ligų atvejai dėl ausies, bei jungiamojo a. ir skeleto-raumenų sist. ligų, tai lėmė fiziniai veiksniai žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje. Darbo stažas abiem atvejais yra 30-34 m.

1.3.8. Nelaimingi atsitikimai darbe

Valstybinės darbo inspekcijos Šiaulių sk. duomenimis Pakruojo r. nelaimingų atsitikimų skaičius didžiausias buvo 2011 m., tačiau 2012 m. jų skaičius sumažėjo daugiau, kaip

36 pav. Apmokėtų ligos dienų skaičius (1-am apdraustajam)
Šaltinis: HISIC

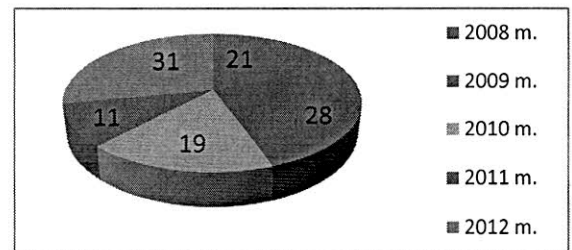
skaičius vienam apdraustajam nuo 2008 m. iki 2012 m. sumažėjo visoje Lietuvoje. 2012 m. Pakruojo r. apmokėtų ligos dienų skaičius sumažėjo palyginti su 2011 m. ir yra mažiausias lyginant su Joniškio r., Šiaulių apskr., bei Lietuvos vidurkiu (36 pav.).

per pusę. Pastaruosiais metais vyrai dažniau patirdavo nelaimingų atsitikimų darbe, nei moterys, tačiau 2012 m. šių atsitikimų patyrė 3 vyrai ir 4 moterys. Iš nelaimingų atsitikimų 6 patirti lengvi ir 1 mirtinas nelaimingas atsitikimas. Nelaimingą atsitikimą darbe patyrė vienas jaunas iki 25 m. asmuo (35 pav.).

HISIC duomenimis apmokėtų ligos dienų

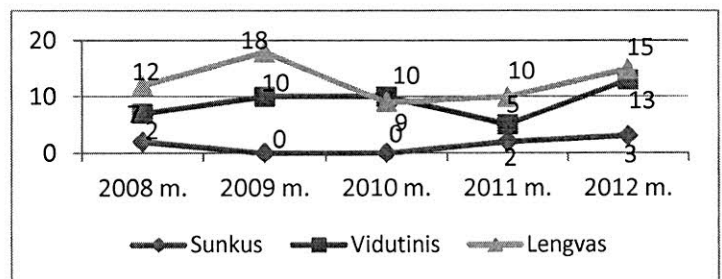
1.3.9. Neįgalumas

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (NDNT) duomenimis, 2012 m. Pakruojo r pirmą kartą pripažintais neįgaliais vaikų skaičius išaugo beveik trigubai palyginti su 2011 m., tačiau žiūrint nuo 2008 m. pripažintų neįgaliais vaikų skaičius yra svyruojantis (37 pav.).

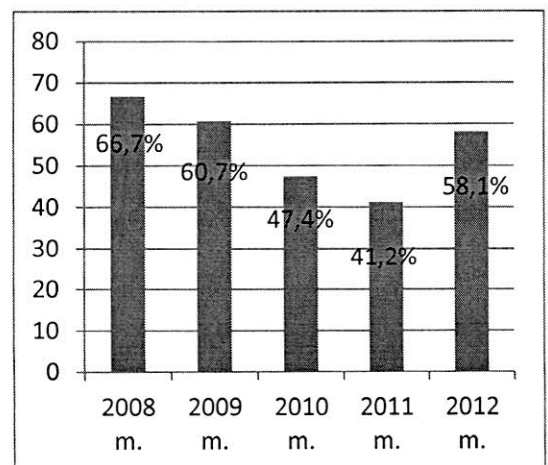
37 pav. Vaikų skaičius pirmą kartą pripažintais neįgaliais Pakruojo r. Šaltinis: NDNT

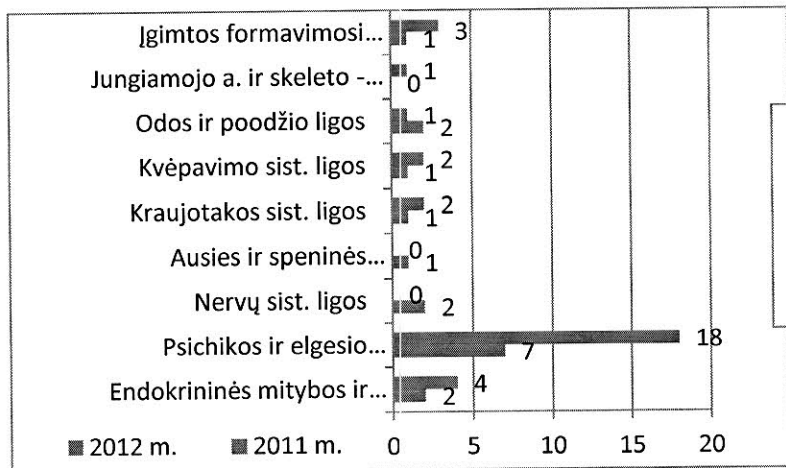
Vaikams dažniausiai nustatomas lengvas ar vidutinis neįgalumo lygis, retais atvejais sunkus. 2012 m. iš 31 vaikų, kuriems buvo nustatytas neįgalumas, tik 3 vaikams buvo nustatytas sunkus neįgalumas (38 pav.).

38 pav. Neįgalumo lygis nustatytas vaikams I-mą kartą Pakruojo r. Šaltinis: NDNT

2012 m. daugiausiai neįgalumo priežasčių nustatyt dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, 2011 m. taip pat iš visų nustatytų neįgalumų buvo daugiausiai dėl psichikos ir elgesio sutrikimų. Lyginant pastaruosius penkerius metus matome, jog šių sutrikimų skaičius išlieka gana aukštas (39; 40 pav.).

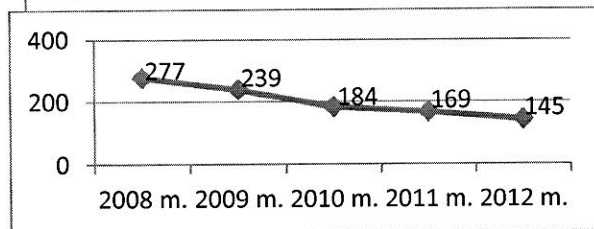

39 pav. Vaikų neįgalumo priežastys
Šaltinis: NDNT

40 pav. Nustatytas neįgalumas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų.

Šaltinis: NDNT

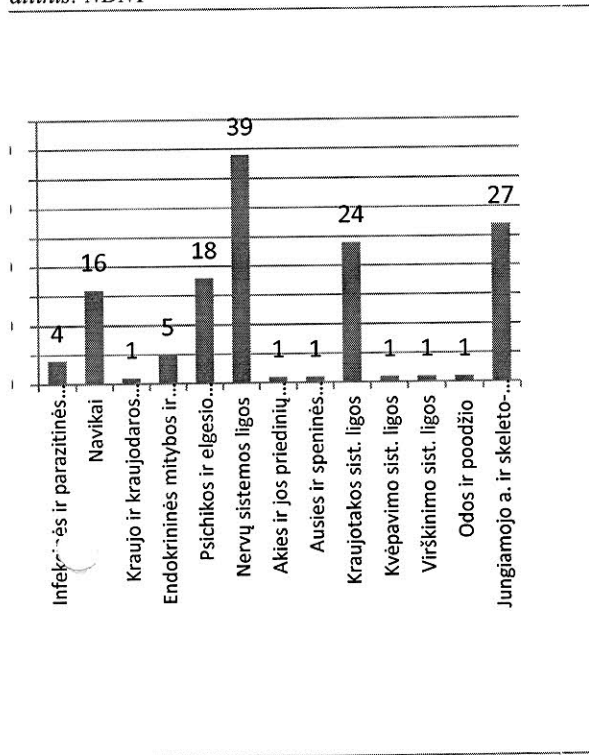
NDNT duomenimis, Pakruojo

rajone, darbingo amžiaus asmenų, kuriems nustatomas 0-55 proc.

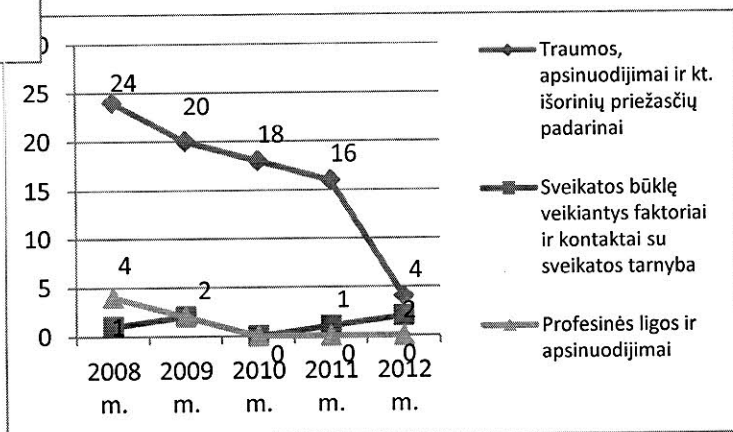
darbingumas, kasmet mažėja (41 pav.).

41 pav. Darbingo amžiaus asmenų sk., kuriems pirmą kartą nustatytas 0-55 proc. darbingumo lygis.

Šaltinis: NDNT

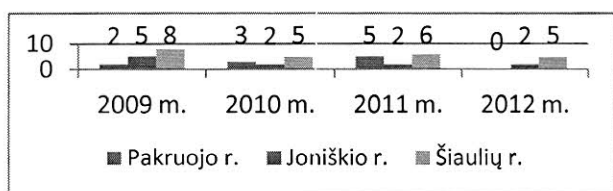
Asmenims 2012 m. dažniausiai buvo nustatytas 0-55 proc. darbingumo lygis dėl nervų, jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų, bei kraujotakos sistemos ligų. 2012 m. šešis kartus sumažėjo asmenų, kuriems buvo nustatytas 0 - 55 proc. darbingumo lygis dėl traumų, apsinuodijimų ir kitų išorinių priežasčių, lyginant su 2008 m. Dėl sveikatos būklę veikiančių faktorių ir kontaktų su sveikatos tarnyba, bei profesinių ligų ir apsinuodijimų nustatyto 0-55 proc. darbingumo asmenų skaičius išlieka praktiškai nepakitęs nuo 2008 m. iki 2012 m. (42; 43 pav.).

42 pav. Darbingo amžiaus asmenų skaičius, kuriems pirmą kartą nustatytas 0-55 proc. darbingumas pagal priežastis.

Šaltinis: NDNT

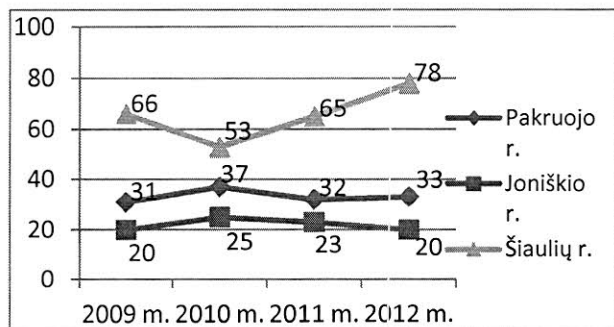
4.10. Traumų ir mirčių struktūra dėl transporto įvykių

44 pav. Eismo įvykiuose žuvusiųjų skaičius
Šaltinis: RPK

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2012 m. Lietuvoje eismo įvykiuose žuvusiųjų buvo 301, sužeistųjų - 3712. Nors Lietuvoje žuvusiųjų dėl transporto įvykių skaičius išaugo, tačiau Šiaulių apskrities

vyriausiojo policijos komisariato Pakruojo rajono policijos komisariato (RPK) duomenimis 2012 m.

45 pav. Eismo įvykiuose sužeistųjų skaičius
Šaltinis: RPK

eismo įvykiuose žuvusiųjų nebuvo, tačiau sužeistųjų skaičius išlieka gana didelis (2011 m. – 32, 2012 m. – 33). 2012 m. Pakruojo r. neblaivių vairuotojų padarytų eismo įvykių, kuriuose buvo sužeisti žmonės buvo 3.

Transporto įvykių, kuriuose dalyvavo asmuo apsvaigęs nuo alkoholio ar narkotikų 2012 m. RPK duomenimis, buvo 12, tai trimis atvejais daugiau, nei 2011 m. Eismo įvykių metu sužeistų vaikų skaičius 2012 m. sumažėjo lyginant su 2011 m. (2011 m. – 8, 2012 m. – 5) (44;45 pav.).

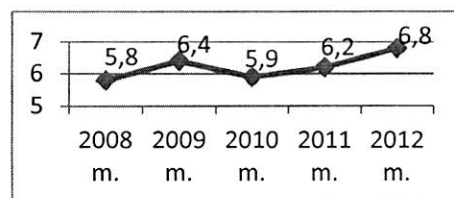
1.3.11. Ūmios žarnyno užkrečiamos ligos

Šiaulių visuomenės sveikatos centro Pakruojo skyriaus duomenimis 2012 m. Pakruojo r. 105 gyventojai sirgo ūmiomis žarnyno užkrečiamomis ligomis ir bakterinėmis maisto toksinėmis infekcijomis, lyginant su ankstesniais metais sumažėjo 21 sergančiuoju. Taip pat sumažėjo ir sergančių vaikų 0-6 m. amžiaus ūmiomis žarnyno užkrečiamomis ligomis (2011 m.–77; 2012 m.–63).

1.4. Sveikatos priežiūros sistemos raida

1.4.1. Pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI)

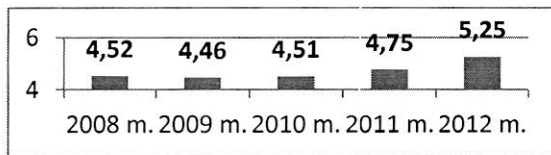
Higienos instituto sveikatos informacijos centro duomenimis, Pakruojo r. gyventojų apsilankymų pas gydytojus skaičius 2012 m.(156210) išaugo palyginti su 2011 m. (147478). Apsilankymų pas gydytojus skaičius tenkantis vienam gyv. yra didžiausias apimant penkių metų laikotarpį (46 pav.).

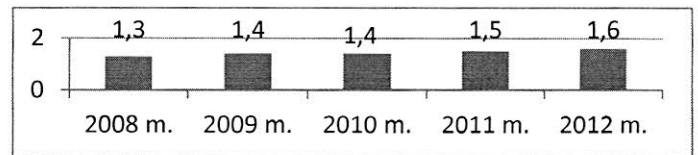
46 pav. Pakruojo r. apsilankymų pas gydytojus skaičius vienam gyventojui.
Šaltinis: HISIC

Apsilankymų skaičius tenkantis vienam gyventojui pas pirmines paslaugas teikiančius gydytojus Pakruojo r. nuo 2008 m. palaipsniui didėja. Pakruojo r. apsilankymų pas gydytojus specialistus skaičius vienam gyventojui taip pat kasmet didėja (47; 48 pav.).

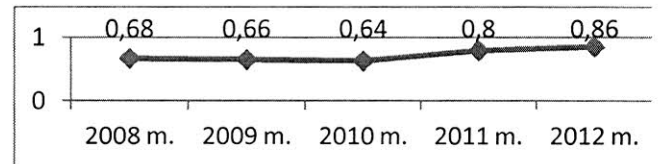

47 pav. Pakruojo r. apsilankymų pas pirmines paslaugas teikiančius gydytojus vienam gyventojui.
Šaltinis: HISIC

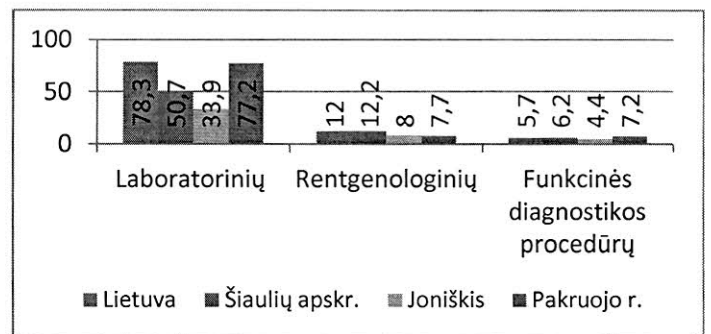
48 pav. Apsilankymų pas gydytojus specialistus sk. vienam gyventojui Pakruojo r. 2012 m.
Šaltinis: HISIC

Apsilankymų pas odontologus skaičius 1-am gyventojui nuo 2008 m. nežymiai mažėjo, tačiau nuo 2011 m. pradėjo augti. (49 pav.).

49 pav. Apsilankymų pas odontologus sk. 1-am gyventojui
Šaltinis: HISIC

2012 m. Pakruojo r. buvo atlikta 77,2 laboratorinių tyrimų 100 apsilankymų, palyginti su Lietuvos vidurkiu 1,1 atveju mažiau. Palyginti atliekamų laboratorinių tyrimų 100 apsilankymų Pakruojo r. yra 2,3 kartus daugiau, nei Joniškio r. ir 1,5 karto daugiau nei Šiaulių apskr. Atliekamų rentgenologinių tyrimų skaičiumi Lietuvos vidurkį lenkia Šiaulių apskritis 0,2 atvejais. Pakruojo r. atliekamų rentgenologinių tyrimų 1,6 karto mažiau palyginti su Lietuvoje atliekamais tyrimais. Funkcinės diagnostikos procedūrų Pakruojo r. yra atliekama 1,3 karto daugiau palyginti su Lietuvoje atliekamais tyrimais 100 apsilankymų (50 pav.).

50 pav. Ambulatorinių ligonių ištyrimo apimtys 100 apsilankymų.
Šaltinis: HISIC

1.4.2. Žmogiškieji ištekliai

Pakruojo rajono gyventojų sveikata 2012 m. rūpinosi 28 gydytojai, tai dvejais gydytojais mažiau palyginti su 2011 m., gydytojų skaičius tenkantis 10 000 gyventojų 12,4 sumažėjo palyginti su 2011 m. – 13,0. Pakruojo rajone 2012 m. buvo 7 šeimos gydytojai, kurių skaičius penkių metų laikotarpyje išliko nepakitęs, tačiau gydytojų skaičius tenkantis 10 000 gyventojų išaugo nuo 2,75 - 2008 m. iki 3,1 – 2012 m. Nuo 2008 m.(154) iki 2012 m.(124) Pakruojo r. sumažėjo 30 slaugytojų. Pakruojo r. 2012 m. slaugytojų skaičius 54,99 tenkantis 10 000 gyventojų sumažėjo palyginti su 2011 m. – 55,68. Specialistų su aukštuoju ir aukštesnioju medicinos išsilavinimu (ne gydytojų) skaičius per 5 metus taip pat sumažėjo nuo 2008 m. 201 iki 2012 m. – 167, jų skaičius tenkantis 10 000 gyventojų pasikeitė

nežymiai, t. y. 2008 m. – 79,03 ir 2012 m. - 74,06. Pakruojo r. aštuonių odontologų skaičius išliko nepakitęs nuo 2011 m., nuo 2008- 2010 m. buvo 7 odontologai. Nors odontologų skaičius nuo 2011 m. nepakito, tačiau sumažėjus gyventojų skaičiui odontologų skaičius tenkantis 10 000 gyventojų išaugo nuo 3,45 iki 3,55 10 000 gyventojų.

1.5. Sveikatos priežiūros rodikliai

1.5.1. Stacionaro veikla

Bendras lovų skaičius stacionaruose išlieka 113 nepakitęs nuo 2010 m. Hospitalizuotų asmenų skaičius kasmet mažėja. Lovos funkcionavimas (dienomis) kiekvienais metais svyruoja, tačiau penkių metų laikotarpyje skirtumas nedidelis. Vidutinė gulėjimo stacionare trukmė (dienomis) ilgiausia per 5 metų laikotarpį yra 2012 m. – 12,02 palyginti su ankstesniais metais. Lovos apyvarta nuo 2008 m. kasmet mažėja ir iki 2012 m. sumažėjo 6,38 atvejais (13 lent.).

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Bendras lovų skaičius stacionaruose	140	140	113	113	113
Hospitalizuotų asmenų skaičius	3380	3099	2392	2098	1990
Lovos funkcionavimas (dienomis)	235,52	220,14	229,32	220,31	213,57
Vid. gulėjimo stacionare trukmė (dienomis)	9,76	9,87	11,42	11,87	12,02
Lovos apyvarta	24,14	22,31	20,08	18,56	17,76
13 lent. Stacionaro veikla					
Šaltinis: HISIC					

1.5.2. Greitosios medicinos pagalbos (GMP) darbo apimtis

Pakruojo r. Greitosios medicinos pagalbos 2012 m. užimtų slaugytojų etatų skaičius 10,00 sumažėjo palyginti su 2010 m. – 13,50. Suteiktos medicinos pagalbos skaičius 2012 m. Pakruojo r. buvo 5100, palyginti su 2010 m. sumažėjo 721 atvejais. Suteiktos medicinos pagalbos skaičius 2012 m. tenkantis 100 gyventojų sumažėjo 24,5 atvejais palyginti su 2011 m. (247,6). GMP išvykimų skaičius 2012 m.(5334) išaugo 59 atvejais palyginti su 2011 m.(5275), kartu išaugo ir GMP išvykimų skaičius be rezultatų, 2012 m. – 234, 2011 m. – 169.

GMP suteiktos pagalbos dalis (proc.) 2012 m. dėl nelaimingų atsitikimų yra 12,9 proc., palyginti su 2011 m. išaugo 1,1 proc. Dėl ūmių susirgimų ir būklių suteiktos GMP 2012 m. išaugo(64,0) palyginti su 2011 m. (58,6). Dėl nėštumo, pogimdyminio laikotarpio patologijos suteikta GMP dalis 2012 m. 0,3 proc. palyginti nežymiai išaugo nuo 2011 m. (0,2).Dėl gimdyvių ir ligonių pervežimų suteiktos pagalbos dalis sumažėjo 2012 m. (22,8) palyginti su 2011 m.(29,4).

Vaikams suteikta GMP iš viso 618 kartų, iš jų: 524 kartai vaikams 0-14 metų amžiaus ir 94 kartai 15-17 metų amžiaus vaikams. GMP suteiktos vaikams dalis proc. nuo visos suteiktos pagalbos 2012 m. 12,1 proc., palyginti su 2011 m. išaugo 2,8 proc. Vaikams 0-14 metų amžiaus suteiktos GMP dėl nelaimingų atsitikimų 11,3 proc., dėl ūmių susirgimų ir būklių – 75,4 ir pervežimų – 13,4 proc.

Vyresniems vaikams 15-17 metų amžiaus grupėje suteiktos GMP dėl nelaimingų atsitikimų - 21,3 proc., dėl ūmių susirgimų ir būklių – 60,6, pervežimų – 18,1 proc.

PAKRUOJO RAJONO BENDROJO LAVINIMO MOKYKLŲ MOKSLEIVIŲ SVEIKATA 2012 METAIS

Pagal Pakruojo rajono švietimo skyriaus pateiktus duomenis 2012 metais Pakruojo rajono mokyklose mokėsi 3066 mokiniai.

2012 metais sveikatą patikrino 2974 mokinius. Tai sudaro 97 proc. visų mokinių (2011 m. - 97 proc., 2010 m. - 98 proc., 2009 m. - 95,82 proc.). Iš profilaktiškai patikrinusių mokinių visiškai sveiki buvo tik 633 mokiniai. Lyginant 2012 m. su 2011 m. duomenimis segamumas padidėjo 0,2 proc. (2011 m. visiškai sveikų mokinių buvo 21,1 proc.).

2012 metais profilaktiškai patikrino 100 proc. ikimokyklinio amžiaus vaikų, 1-4 klasių mokiniai - 97,7 proc., 5 - 8 kl. - 97,6 proc. ir 9-12 kl. mokiniai - 95,6 proc.

2012 metais Pakruojo rajono bendrojo lavinimo mokyklų mokinių, patikrinusių sveikatą profilaktiškai buvo 2974, kuriems nustatyti 3471 įvairūs susirgimai, tai sudarė 1,2 susirgimus vienam mokiniui.

Daugumai mokinių buvo nustatytas kariesas (23,2 proc.), endokrininės sistemos sutrikimai (17,7 proc.), trumparegystė (15,4 proc.), netaisyklinga laikysena (13,5 proc.).

Pakruojo rajono bendrojo lavinimo mokyklų mokinių 2012 metų sveikatos būklės analizė parodė, kad į pagrindinę kūno kultūros grupę buvo priskirti 95,4 % mokinių, 2,2 % priskirti į parengiamąją grupę, 1,4 % mokinių paskirti į specialiąją kūno kultūros grupę, o likusi moksleivių dalis - 1 % buvo visai atleisti nuo kūno kultūros pamokų.

Išvados:

Rajono moksleivių sveikata prastėja, palyginti su 2011 m. profilaktinių patikrinimų duomenimis 2012 metais moksleivių sergamumas padidėjo 0,2 procento.

2012 m. 3 proc. rajono moksleivių profilaktiškai nepatikrino sveikatos.

Daugiausiai 23,2 proc. profilaktiškai patikrinusiems mokiniams nustatytas kariesas.

Dauguma moksleivių turi regos problemų, regos susirgimai sudaro 20,9 proc., daugumai patikrinusiųjų nustatyta trumparegystė - 15,4 proc.

Kasmet daugėja endokrininės sistemos sutrikimų (2012 m.-17,7; 2011 m.-14 proc.; 2010 m.-13,4 proc.).

2.3. Kuprinių svėrimo akcija 2012 metais

2012 m. kuprinių svėrimo akcijoje dalyvavo 232 penktų ir šeštų klasės mokiniai. Pagal PSO rekomendacijas optimalus pilnos kuprinės svoris turėtų sudaryti ne daugiau kaip 10 proc. mokinio kūno masės, o didžiausias pilnos kuprinės svoris neturi viršyti 15 proc. mokinio kūno masės. Iki 10 proc. kūno masės sveriančią kuprinę nešioja 53,23 proc. mergaičių ir 65,74 proc. berniukų, nuo 10 proc. iki 15 proc. – 41,94 proc. mergaičių ir 26,85 proc. berniukų ir daugiau kaip 15 proc. kūno masės sveriančią kuprinę nešioja 4,83 proc. mergaičių ir 7,41 proc. berniukų.

Kuprinę su dvejais diržais turi 91,94 proc. mergaičių ir 96,30 proc. berniukų, su vienu diržu – 7,26 proc. mergaičių ir 3,70 proc. berniukų, bei 0,81 proc. mergaičių turi kuprinę su rankena.

90,32 proc. mergaičių ir 96,30 proc. berniukų kuprinę nešioja ant abiejų pečių, 8,87 proc. mergaičių ir 3,70 proc. berniukų kuprinę nešioja ant vieno peties, bei 0,81 proc. mergaičių kuprinę nešioja rankoje.

Vadovėlių svorio atitikimas reikalavimams pagal HN: 2003 „Mokykliniai vadovėliai“ 100 proc. atitiko mergaičių ir berniukų turimiems vadovėliams.

Mokinių nuomonė dėl kuprinių sunkumo gerokai išsiskyrė. 40,32 proc. mergaičių ir 23,65 proc. berniukų nurodė, kad kuprinė sunki. 59,68 proc. mergaičių ir 76,85 proc. berniukų nurodė, kad kuprinė yra nesunki.

Išvados:

Optimalų kuprinės svorį atitinkančią kuprinę nešioja 59,05 proc. mokinių, su dviem diržais kuprinę nešioja 93,97 proc. mokinių, tačiau ant abiejų pečių dedasi 93,10 proc. mokinių. Nors vadovėlių svoris atitiko reikalavimus 100 proc., tačiau 32,33 proc. mokinių įvardijo, kad kuprinė jiems per sunki.

Pagal kuprinių svėrimo akcijos rezultatus galime spręsti, kad mokiniai prisideda į kuprinę nereikalingų daiktų, todėl trečdaliui mokinių kuprinės per sunkios, bei 40,95 proc. mokinių kuprinės svoris neatitinka rekomenduojamojo optimalaus svorio. Reikia siekti, kad 100 proc. mokinių turėtų kuprines su diržais, bei jas nešiotų ant abiejų pečių.

V. VYKDYTOS VALSTYBINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMOS IR STRATEGIJOS

Eil. Nr.	Visuomenės sveikatos programos/strategijos pavadinimas	Visuomenės sveikatos programos/strategijos tikslas	Visuomenės sveikatos programos/strategijos priemonės	Įvykdytos priemonės

1.	Lietuvos nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros 2006-2013 metų strategija. Lietuvos nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2006-2013 metų strategijos įgyvendinimo priemonių 2009-2013 metų planas (Žin., 2006, Nr. 70-2574)	Pagerinti Lietuvos gyventojų gyvenimo kokybę, ilginti gyvenimo trukmę – mažinti sergamumą, mirtingumą ir neįgalumą, ypač daug dėmesio skirti dažniausioms mirties priežastims: nelaimingiems atsitikimams ir traumoms, širdies ir kraujagyslių ligoms, onkologiniams susirgimams, psichikos sveikatos sutrikimams.	Plėtoti visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybėse – steigti savivaldybių visuomenės sveikatos biurus ir vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą	Veikia Pakruojo savivaldybės biuras, kuris teikia visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas
2.	Vaikų sveikatos stiprinimo 2008–2012 metų programa (Žin., 2008, Nr. 104-3979)	Plėtoti vaikų sveikatos stiprinimą – ugdyti vaikams sveikos gyvensenos įpročius, užtikrinti vaikų sveikatos stiprinimo prieinamumą visoje šalyje, gerinti jo kokybę, tam vienyti valstybės ir savivaldybių institucijų, mokslo ir visuomenės pastangas	Organizuoti savivaldybių administracijų darbuotojams, mokytojams ir kitiems su vaikais ir mokiniais dirbantiems specialistams kvalifikacijos tobulinimo seminarus vaikų sveikatos stiprinimo klausimais	Vykdoma visuomenės sveikatos priežiūra ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo įstaigose, bendrojo lavinimo mokyklose, Pakruojo rajono visuomenės sveikatos biuro specialistai dalyvavo kvalifikacijos kėlimo renginiuose.
3.	Maudyklų vandens kokybės stebėsenos 2009–2012 metų programa (Žin., 2009, Nr.: 80-344)	Nustatyti ir prižiūrėti maudyklų vandens kokybę, siekiant išsaugoti ir pagerinti maudyklų būklę, sudaryti saugias sąlygas žmonių sveikatai.	Programos paskirtis gerinti aplinką, kad ji būtų palanki žmonių sveikatai, bei užtikrinti kaupiamų duomenų, apibūdinančių sveikatos aplinką, patikimumą ir prieinamumą.	Pakruojo rajono savivaldybės gyventojai ir poilsiautojai buvo apsaugoti nuo per vandenį plintančių ligų. Atlikti maudyklų vandens tyrimai, informuota visuomenė, valstybės ir savivaldybės institucijos apie maudyklų vandens kokybę bei trumpalaikę taršą.
4.	Nacionalinės imunoprofilaktikos 2009–2013 metų programa (Žin., 2009, Nr. 40 -1534)	Mažinti sergamumą, protrūkių tikimybę, valdyti, pašalinti ir išnaikinti vakcinomis valdomas užkrečiamąsias ligas; Užtikrinti skiepavimo saugumą, efektyvumą ir padidinti	Įgyvendinant šią programą, užtikrinamas Nacionalinės imunoprofilaktikos programos testinumas, siekiant suvaldyti, pašalinti ir išnaikinti vakcinomis valdomas	Skiepavimo mastas atitinkamose vaikų amžiaus grupėse pagal Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepavimų kalendorių Pakruojo rajone siekia virš 90procentų

		prieinamumą.	užkrečiamąsias ligas, įgyvendinami Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro, Pasaulio sveikatos organizacijos tikslai Europos Sąjungoje ir Europos regione.	
--	--	--------------	---	--

VI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ, VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Priemonės (paslaugos) pavadinimas	Suteiktų paslaugų skaičius	Skirtos lėšos (Lt)
1.	Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis ir išlaidų kompensavimo iš PSDF biudžeto lėšų programa.	Vaikų krūminių dantų dengimas silantinėmis medžiagomis	479	14895
2.	Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš PSDF biudžeto lėšų, finansavimo programa	Gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultatų įvertinimas	514	10269
3.	Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa	Informavimas dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos ir siuntimas	361	4086
4.	Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa	Informavimas apie didelę širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę, šios tikimybės įvertinimas, pirminės prevencijos plano sudarymas ar siuntimas išsamiai įvertinti širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę	1102	50702
5.	Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	Informavimas apie ankstyvąją priešinės liaukos vėžio diagnostiką ir prostatos specifinio antigeno nustatymas	715	26551
6.	Storosios žarnos	Ankstyvas storosios	667	16511

	vėžio ankstyvosios diagnostikos programa	žarnos vėžio išaiškinimas		
--	--	---------------------------	--	--

VII. BENDRUOMENĖS, NEVALSTYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ, SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ DALYVAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ

Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras bendruomenės sveikatos stiprinimui prisidėjo vykdydamas šias veiklas:

Veiklos aprašymas:

1. Privalomieji higienos įgūdžių, privalomieji pirmosios pagalbos mokymai ir mokymai apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai:

1. Higienos įgūdžių mokymai: užsiėmimų skaičius 72, dalyvių skaičius – 436.
2. Pirmosios pagalbos mokymai: užsiėmimų skaičius – 37, dalyvių skaičius – 163.
3. Alkoholio ir narkotikų žala žmogaus sveikatai: užsiėmimų skaičius – 14, dalyvių skaičius - 20.

2. Paskaitos – praktinių įgūdžių mokymai:

1. 02-28, 03-07 Video paskaita “Alkoholio žala žmogaus sveikatai” (13 dal.);
2. 06-04 „Moksleivių sveikatos sutrikimai jaunesniame mokykliniame amžiuje“; lopšelis-darželis „Vyturėlis“ (13 dal.);
3. 06-07 „Esame žalingų įpročių vergai. Kodėl?“, VSB (4 dal.);
4. 07-19 „Dantukai gražūs lyg perliukai“, „Susipažink su pirma pagalba“, „Tavo elgesys prie kompiuterio“, VSB (15 dal.);
5. 08-08 pranešimas „Mūsų sveikatą įtakojantys veiksniai“ VSB (8 dal.);
6. 08-08 paskaita „Mokomės suteikti pirmąją pagalbą“ stovykloje (22 dal.);
7. 08-14 „Priklausomybėms – NE“ (8 dal.);
8. 09-05 paskaita „Kūno masės sudėties analizavimas“ (6 dal.);
9. 09-17 paskaita – praktinis užsiėmimas „Priežiūroje esančių nepilnamečių tėvų supažindinimas su bendravimo ypatumais“ (3 dal.);
10. 10-25 „Priklausomybės ir jų keliami pavojai“ (5 dal.).

3. Renginiai:

1. 04-16 Renginys "Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą" (100 dal.);
2. 07-05 „Kūrybos parkas“; Nerūkymo skverelis (išdalinta 200 vnt. lipdukų „Nevairuok išgėręs“, 130 vnt. lankstinukų „Mąstyk blaiviai“, 16 knygelių „Alkoholis ir nėštumas“);
3. 07-05 „Bėgimas už blaivią ir sveiką Lietuvą“ Pakruojo miesto parkas (2 dal.);
4. 07-12 „Kai mūsų širdys plaka išvien“ Pakruojyje (50 dal.);
5. 07 - 30 „ Kai mūsų širdys plaka išvien" Trakuose (12 dal.);
6. 08-31 „Būkėm sveik Pakrujietė“ infekcinių ir neinfekcinių priemonių vykdymas (240 dal.);
7. 09 - 20 „ Diena be automobilio" Pakruojo mieste (100 dal.);
8. 11 - 29 Ekskursija į Klaipėdos Policijos mokyklą projekto "Gyvenk sveikai, mąstyk blaiviai" nugalėtojams (49 dal.);
9. 11-15 „ Bendraukim ir bendradarbiaukim 2013“ sportinis prevencinis renginys (130 dal.);
10. 12-03, 04 „Sveikuolių sveikuoliai“ I etapo renginys, Sporto centras (129 dal.);
11. 12 - 11 mėn. plakato konkursas „Aš galiu atsispirti" rajono mokyklose (16 dal.).

4. Akcijos:

1. 04-05 "Pasaulinei sveikatos dienai paminėti (AKS, KMI, streso matavimas) Balsių bendruomenėje (18 dalyvių);
2. 05-10 "Šiaurietiškas ėjimas" Pasaulinei judėjimo sveikatos labui dienai paminėti VSB (7 dal.);
3. 05-31 „Gėlė vietoj cigaretės“ Pakruojo mieste (5 plakatai, 60 vnt. „gėlių“);
4. 05-31 „CO matavimas“ iškvepiamame ore VSB (7 dal.);
5. 09-25 Pasaulinei širdies dienai paminėti vaikų l/d „ Saulutė" (KMI, AKS, streso matavimas) (14 dal.);
6. 09-27 Pasaulinei širdies dienai paminėti VSB (KMI, AKS, streso matavimas) (17 dal.);
7. 10-10 Pasaulinei psichikos sveikatos dienai VSB(streso matavimas)(6 dal.);
8. 10-24 „Pažink save“ VSB(streso matavimas)(4 dal.);

5. Seminarai, konferencijos visuomenės sveikatos biure:

1. 11-27 konferencija „Krizių įveikimas“ Žemynos pagr. mokyklos aktų salėje (88 - moksleiviai, 85 - suaugę dalyviai : pedagogai, visuomenės sveikatos specialistai, psichologai);
2. 12-16 seminaras „Sveikam kūne, sveika siela“ (22 dal. Žeimelyje);

3. 12-17 seminaras „Sveikai gyventi malonu“ (18 dal. Žeimelyje).

6. Dalyvavimas konferencijose, seminaruose:

1. 02-14 Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos suvažiavimas (Vilnius 1 dalyvis)
2. 03-20 konferencija „Gamta - mūsų namai“ (Pakruojo savivaldybė 3 dalyviai)
3. 04-11 konferencija Kaišiadoryse „ VSB, bendruomenių, NVO ir kitų institucijų bendradarbiavimas sveikatinimo veikloje“ (1 dalyvis)
4. 05-16 konferencija Šventojoje „Sveikuolių sveikuoliai – tikslas, patirtis, vizija“ (1 dalyvis)
5. 09-03 seminaras „Odontologinių ligų profilaktika ir epidemiologija“ Šiauliuose (9 dalyviai)
6. 09-18 konferencija „ Mes už sveiką jaunąją kartą“ Utenoje (1 dalyvis)
7. 11-19 seminaras „ Strateginis planavimas“ (1 dalyvis)
8. 12-05 konferencija „ Atvirų jaunimo erdvių ir atvirų jaunimo centrų Pakruojo raj. perspektyvos“ (1 dalyvis)

7. Informacijos sklaida:

7.1. Interviu spaudai:

1. 01-30 Žurnalui „Veidas“ „Neįgalumo išplitimo nustatymas savivaldybėje“
2. 02-07 interviu laikraščiui „Auksinė varpa“ „Dėl sveikatingumo metų veiklos organizavimo Pakruojo rajono savivaldybėje“
3. 02-03 interviu laikraščiui „Auksinė varpa“ „Kaip sveikai gyvensime“
4. 04-17 interviu laikraščiui „Auksinė varpa“ „Dėl renginio „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą“.

7.2. Informacija spaudoje:

1. 01-26 (apie mus rašo) laikraštis „Auksinė varpa“ apie vykusį renginį „Niekas neapsaugotas nuo psichologinės krizės“
2. 02-02 (apie mus rašo) laikraštis „Auksinė varpa“ savivaldybės kronika „ Apie sveikatingumo metų veiklos plano sudarymą savivaldybėje“
3. 02-06 Straipsnis laikraštyje „Auksinė varpa“ „Išvenkime gripo“
4. 02-22, „Auksinė varpa“ „Bėgimas už blaivią Lietuvą“
5. 02-25 „Auksinė varpa“ „Pakruojo rajono bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių sveikata 2012“
6. 03-26 „Pakruojo kraštas“ „Moksleivių sveikata prastėja“ (apie mus rašo)
7. 03-29 „Auksinė varpa“ informacinis pranešimas „Pasaulinei sveikatos dienai“

8. 04-11 str., „Auksinė varpa“ „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą”
9. 05-04 str. „Auksinė varpa“ „Plausi rankas – užkirsi kelią ligoms”
10. 05-04 „Auksinė varpa“ „Visuomenės sveikatos biuro informacija”
11. 05-08 „Auksinė varpa“ „VSB informacinis pranešimas”
12. 05-27 „Auksinė varpa“ informacija „Nerūkymo dienai“
13. 06-07 „Auksinė varpa“ „Renkame mokyklos sveikatos šviesuolį“
14. 06-12 „Auksinė varpa“ „Gyvybė kraujo laše“
15. 07-09 „Auksinė varpa“ programa renginiui „Kai mūsų širdys plaka išvien“
16. 07-12 „Pakruojo kraštas, informacija „Kai mūsų širdys plaka išvien“
17. 07-17 „Auksinė varpa“ informacija apie įvykusį renginį „Kai mūsų širdys plaka išvien“
18. 08-02 „Auksinė varpa“ apie renginį „Kai mūsų širdys plaka išvien“
19. 08-07 „Auksinė varpa“ „Neatidėkite vizito pas šeimos gydytoją“
20. 08-21 „Auksinė varpa“ „Atsakingai ruoškimės mokyklai“
21. 09-07 (apie mus rašo) „Auksinė varpa“ „Tegu su kaupu išsipildo šventiniai linkėjimai“
22. 09-16 „Auksinė varpa“ „Savižudybė. Kodėl?“
23. 09-17 „Auksinė varpa“ „Diena be automobilio“
24. 09-24 „Auksinė varpa“ „Man rūpi mano širdis“
25. 10-01 „Auksinė varpa“ „Iki mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas 2013“
26. 11-12 „Auksinė varpa“ „Cukrinis diabetas..liga ar gyvenimo būdas?“
27. 11-20 „Auksinė varpa“ „Kviečiame dalyvauti – Krizių įveikimas“
28. 11-20 „Auksinė varpa“ „Kokia sveikatos būklė rajone“
29. 11-22 (apie mus rašo) Pakruojo kraštas „Bendraukim ir bendradarbiaukim“ renginys
30. 11-23 (apie mus rašo) „Auksinė varpa“ projektas „Gyvenk sveikai, mąstyk blaiviai“
31. 12-06 „Auksinė varpa“ „Paaiškėjo Tarptautinio vaikų, mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos specialistų konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ I etapo nugalėtojai Pakruojo raj. savivaldybėje“
32. 12-10 „Auksinė varpa“ „Mokyklinių kuprinių svėrimo akcija Pakruojo raj. mokyklose“
33. 12-12 „Auksinė varpa“ „Seminaras 2 dienų „Sveikam kūne, sveika siela““
34. 12-14 (apie mus rašo) „Auksinė varpa“ „Paaiškėjo konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ I etapo nugalėtojai“

35. 12-14 „Auksinė varpa" „Seminaras Žeimelio „Ažuoliuke“ 2013-12 16,17d.“

7.3. Informacija internete:

1. 02-19 Svetainės atnaujinimas
2. 02-22 kvietimas „Bėgimas už blaivią Lietuvą“
3. 02-22 „Pakruojo rajono bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių sveikata 2012 m.
4. 02-25 „Informacijos apie DU skelbimą“
5. 02-27 „Raštingumo tyrimas“
6. 02-28 „Traumų atvejai Pakruojo rajono mokyklose 2012 m.“
7. 03-27 Straipsnis „Stabdyk tbc mano gyvenime“
8. 04-11 skelbimas. „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą“
9. 04-24 str. „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą“
10. 04-24 str. „Prevencinės programos“
11. 04-24 „Visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių Pakruojo rajono savivaldybėje 2011 m. ataskaita“
12. 04-30 „Informacijos sklaida“
13. 05-22 str. „Bėgimas už sveiką ir blaivią Lietuvą“
14. 04-24 str. „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą“
15. 04-24 str. „Prevencijai – taip, ligai – ne!“
16. 05-27 str. „Gėlė vietoj cigaretės“
17. 05-28 str. „Saugus elgesys prie vandens ir vandenyje“
18. 05-30 informacija apie renginį „Kai mūsų širdys plaka išvien“
19. 06-03 str. „Narkotikų vartojimo plitimas Europoje“
20. 06-07 str. „Konkursas Renkame mokyklos sveikatos šviesuolį“
21. 07-02 skelbimas-kvietimas „Bėgimas už blaivią ir sveiką Lietuvą“
22. 07-09 Programa „Kai mūsų širdys plaka išvien“
23. 08-02 „Kai mūsų širdys plaka išvien“
24. 09-16 „Ikimokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“
25. 09-17 „Diena be automobilio“
26. 09-19 „Švirių rankų šokis“

27. 09-24 apie akcija „Aš myliu savo širdį“
28. 10-01 „Sergamumas kraujotakos sistemos ligomis 2012 m. Pakruojo rajone“
29. 11-14 „Pakruojo rajono gyventojų sveikatos būklė 2012m.“
30. 11-20 Informacija apie konferenciją „Krizių įveikimas“ (2vnt.)
31. 12-06 „Tarptautinio vaikų, mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos specialistų konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ Pakruojo raj. sav. konkurso I etapo rezultatai“
32. 12-09 „ Išvyka į Klaipėdos policijos mokyklą projekto „Gyvenk sveikai - mąstyk blaiviai“ dalyviams“
33. 12-10 „Mokyklinių kuprinių svėrimo akcija“
34. 12-12 „Seminaras 2 dienų „Sveikam kūne, sveika siela““ .

8. LANKSTINUKAI, SKRAJUTĖS, PLAKATAI, STENDAI:

1. 03-19 skrajutės „Žemės diena“ (196 vnt.)
2. 05-09 skrajutės „Diena be automobilio“ (pagaminta 150 vnt.)
3. 05-09 skrajutės „Kaip plauti rankas“ (pagaminta 40 vnt.)
4. 05-29 plakatai „Gėlė vietoj cigaretės“ (20 vnt.)
5. 05-29 skelbimai – plakatai „Kaip širdys plaka išvien“ (20 vnt.)
6. 05-30 plakatai-skelbimai „Būkite atsargūs vandenyje“ seniūnijoms (15 vnt.);
7. 07-08 skelbimai-kvietimai į renginį „Kai mūsų širdys plaka išvien“ (5vnt.);
8. 08-29 Pakruojo miesto šventei lankstinukai: „Sveikatos rodiklių atmintinė“ , „Šiaurietiškas ėjimas“ , „ Vaikas ir šuo namuose“ , „Išsaugokime sveikus dantis“ , „ Mokyklinės kuprinės nešiojimas“, (550 vnt.);
9. 08-29 plakatai mokykloms „Gyvenk sveikai, mąstyk blaiviai“ (15 vnt.);
10. 09-11 metodinė medžiaga MVSS (8 pak. 163 lapai);
11. 09-17 lipdukai „Palik savo automobilį ramybėje bent vienai dienai“ (76 vnt.);
12. 09-17 09-26 plakatų gamyba Pasaulinei širdies dienai paminėti (10vnt.);
13. 06-06 stendas „Salmoneliozė“;
14. 08-07 stendas „Pirma pagalba esant šilumos ar saulės smūgiui“.

9. Posėdžiai:

1. 1.01-10 Ekonomikos ir finansų komiteto;
2. 01-16 Korupcijos prevencijos;
3. 01-29 Sveikatos bendruomenės tarybos posėdis;

4. 02 - 11 Narkotikų kontrolės komisijos posėdis;
5. 03-05 Sveikatos bendruomenės tarybos posėdis;
6. 04-04 Sveikatos bendruomenės tarybos posėdis;
7. 04-09 Sveikatos ir soc. reikalų komiteto posėdis;
8. 04-10 Švietimo, kultūros ir sporto komiteto posėdis;
9. 04-10 Kaimo reikalų ir aplinkos saugos komiteto posėdis;
10. 04-18 Pakruojo raj. sav. tarybos posėdis;
11. 05-24 Ekstremalių situacijų aptarimas – posėdis prasidėjus maudymosi sezonui;
12. 06-19 posėdis (parengiamasis) Pakruojo apylinkės teisme;
13. 06-20 posėdis Norvegijos finansinio mechanizmo programos „Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos“ pristatymas;
14. 06-28 Darbo grupės posėdis „Kai mūsų širdys plaka išvien“;
15. 07-09 posėdis Pakruojo apylinkės teisme;
16. 07-11 jaunimo reikalų tarybos konsultacija-diskusija „Nedirbančio, nesimokančio ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo socialinė įtrauktis“;
17. 07-18 posėdis dėl renginio vykdymo „Sveikuolių sveikuoliai“;
18. 08-06 renginio „Gyvenk sveikai, mažtyk blaiviai“ darbo grupės posėdis (4 dal.);
19. 08-29 pasitarimas su SAM atstovais, su biurų vadovais Kėdainiuose ;
20. 09-27 posėdis projektui „Gyvenk sveikai, mažtyk blaiviai“ vykdyti (3 dal.);
21. 10-01 posėdis kontrolės ir audito taryboje dėl renginio „Sveikuolių sveikuoliai“;
22. 10-18 darbo grupės posėdis, dėl projekto „Gyvenk sveikai, mažtyk blaiviai“;
23. 11-04 posėdis ESK komisijos;
24. 11-04 darbo grupės „Sveikuolių sveikuoliai“ posėdis (2 dal.);
25. 11-05 posėdis su SAM atstovais Vilniuje;
26. 11-06 posėdis dėl darbo grupės organizavimo „Gyvenk sveikai, mažtyk blaiviai“;
27. 11-18 posėdis dėl visuomenės sveikatos organizavimo savivaldybėje 2014 m. ;
28. 11-26 nacionalinės sveikatos tarybos posėdis seime, Vilniuje.

10. Susirinkimai:

1. 03 - 04 VSB susirinkimas (8 dal.);
2. 04 - 12 VSB susirinkimas (8 dal.);
3. 04 - 16 VSB susirinkimas (10 dal.);
4. 05 - 10 VSB susirinkimas (8 dal.);
5. 06 - 19 VSB susirinkimas (9 dal.);
6. 08 - 30 VSB susirinkimas (9 dal.);
7. 09 - 13 VSB susirinkimas (10 dal.);
8. 10 - 09 VSB susirinkimas (10 dal.);
9. 11 - 13 VSB susirinkimas (11 dal.).

11.Susitikimai:

1. 01-22 Darbo biržoje;
2. 01-23 su klubo VALIA pirmininke;
3. 01-24 Du susitikimai prokuratūroje;
4. 04-08 susitikimas su mero pav. R. Medzvecku;
5. 03-04 susitikimas su Riomerio universiteto studentu D. Baltėnu "Aplinkos saugos politika ir administravimas";
6. 03-04 susitikimas "Dėl monitoringo vykdymo aktualijų Pakruojo raj. savivaldybėje";
7. 04-19 susitikimas su Seimo nariu V. Gailiumi;
8. 04-19 susitikimas su "Atžalyno" gimn. Mokyt. Kvedaru;
9. 04-22 pokalbis su A. Medinskiene;
10. 08-26 pokalbis su pretendentu D. Adomavičiumi mokyklų visuomenės sveikatos specialisto pareigoms užimti (3 dal.);
11. 08-26 pokalbis su pretendentė S. Gelžiniene mokyklų visuomenės sveikatos specialisto pareigoms užimti (3 dal.);
12. 08-29 susitikimas su SAM atstovais ir biurų vadovais Kėdainiuose ;
13. 09-17 pasitarimas Šiaulių TLK ;
14. 09-19 susitikimas Linkuvos gimnazijoje su MVSS, mitybinės terpės pristatymas, supažindinimas su projektu „Švarių rankų šokis“;
15. 09-19 susitikimas l/d „Šaltinėlis“, mitybinės terpės pristatymas, supažindinimas su projektu „Švarių rankų šokis“;
16. 09-19 Žeimelio ŽŪM susitikimas su MVSS, mitybinės terpės pristatymas, supažindinimas su projektu „Švarių rankų šokis“;

17. 09-19 susitikimas su Žeimelio vid. mokyklos direktore, bendradarbiavimas, mitybinės terpės pristatymas, supažindinimas su projektu „Švarių rankų šokis“;
18. 09-19 susitikimas su Žeimelio l/d „Ažuoliukas“ vadove, bendradarbiavimas, mitybinės terpės pristatymas, supažindinimas su projektu „Švarių rankų šokis“;
19. 09-19 susitikimas su Linkuvos spec. mokyklos administracija dėl bendradarbiavimo su VSB;
20. 09-26 susitikimas su Joniškio VSB direktore;
21. 10-02 susitikimas – paaiškinimui dėl konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ kontrolės ir audito taryboje;
22. 10-23 susitikimas su dir. pav. „Žemynos“ pagr. mokykloje (4 dal.);
23. 10-29 susitikimas su Pakruojo raj.sav. administracijos direktoriumi dėl projekto „Gyvenk sveikai, mąstyk blaiviai“ konferencijos;
24. 10-30 susitikimas Pakruojo darbo biržoje dėl bedarbio įdarbinimo VSB;
25. 10-30 susitikimas su kriminalinės policijos pareigūnais dėl aptikto galomo dokumentų klastojimo ;
26. 11-04 susitikimas su Šukionių pagr. mokyklos direktoriumi, veiklos aptarimas;
27. 11-04 susitikimas su Žemynos pagr. mokyklos direktoriumi;
28. 11-07 susitikimas su Pakruojo raj. sav. šveitimo skyriumi dėl MVSS;
29. 11-18 susitikimas su finansų skyriaus vedėja;
30. 11-29 susitikimas su Pakruojo rajono Tarybos kontrolės komiteto nariu V. Kilčiausku.

12. Konsultacijos:

1. 01-07 MVSS Sereikienei dėl ataskaitos;
2. 01-08 MVSS A. Medinskienei;
3. 01-08 MVSS A. Medinskienei;
4. 01-14 MVSS D.Gaubienei;
5. 01-18 Dėl traumų registracijos Balsių pagr. mokyklai;
6. 01-18 MVSS A.Medinskienei dėl traumų registracijos;
7. 03-05 MVSS J.Sereikienei;
8. 03-13 MVSS J. Sereikienei;
9. 03-13 Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistei V.Žuvininkienei;

10. 03-18 Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistei V.Žuvininkienei;
11. 03-18 Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistei V.Žuvininkienei;
12. 03-28 MVSS J. Sereikienei;
13. 03-29 MVSS A. Medinskienei
14. 08-27 konsultacijos-pokalbiai su MVSS dėl numatomo susirinkimo (7 dal.);
15. 09-02 konsultacija telefonu su Valstybine darbo inspekcija darbo teisės klausimais;
16. 09-04 MVSS „Dėl prekių įsigijimo 2013-2014 m.“ (8 dal.);
17. 09-04 D. Adomavičiui dėl darbo tvarkos ir teikiamų ataskaitų VSB;
18. 09-05 MVSS dėl duomenų surinkimo iš 0.27-1a prof. patikrinimo formų (8 dal.);
19. 09-05 MVSS D. Adomavičiui;
20. 09-06 MVSS J. Sereikienei;
21. 09-09 Dėl pasikeitusio MVSS susirinkimų laiko (8 dal.)
22. 09-17 MVSS E. Kanišauskienei ir D. Gaubienė (kuprinių svėrimas ir vykimas į kursus);
23. 09-16 MVSS dėl vykimo į Trakus (8 dal.);
24. 09-17 MVSS D. Adomavičiui;
25. 09-19 MVSS dėl „Švarių rankų šokis“ (8 dal.);
26. 09-19 Vaikų l/d dėl mitybinės terpės ir „Švarių rankų šokio“ (7 dal.)
27. 09-29 MVSS E. Kanišauskienei;
28. 09-26 Vaikų l/d slaugytojai;
29. 09-27 Ikimokyklinėms įstaigoms (2 dal.);
30. 10-01 Teisės klausimais teisės skyriuje;
31. 10-01 Pakruojo raj. šveitimo skyriaus spec. G.Plungiene (2 dal.);
32. 10-01 su G. Karmaze dėl projekto „Gyvenk sveikai, mažyk blaiviai“ (2 dal.);
33. 10-01 MVSS J. Sereikienei ir E. Kanišauskienei;
34. 10-03 VDĮ dėl psicho-socialinės rizikos veiksnių;
35. 10-03 MVSS dėl kurpinių svėrimo (8 dal.);
36. 10-07 MVSS D. Adomavičiui ir J. Sereikienei;
37. 10-08 MVSS (8 dal.);

38. 10-11 Vaikų l/d „Saulutė“ slaugytojai;
39. 10-11 MVSS J. Sereikienei;
40. 10-16 MVSS J. Sereikienei;
41. 10-16 Vaikų l/d slaugytojoms dėl „Sveikuolių sveikuoliai“ (9 dal.);
42. 10-29 su Pakruojo raj. sav. juridinio skyriaus vedėja dėl projekto „Gyvenk sveikai, mąstyk blaiviai“ konferencijos;
43. 10-29 MVSS D. Mockūnienei;
44. 10-30 MVSS J. Sereikienei;
45. 11-04 MVSS E. Kanišauskienei;
46. 11-07 MVSS S. Gelžinienei;
47. 11-14 MVSS S. Gelžinienei;
48. 11-29, 12-04 su Pakruojo švietimo skyriumi dėl „Sveikuolių sveikuoliai“(5);
49. 11-29, 12-04 MVSS ir vaikų l/d specialistams dėl „Sveikuolių sveikuoliai“ (10 dal.);
50. 12-05 Pakruojo švietimo skyriaus specialistei G. Plungienė dėl konkurso „Sveikuolių sveikuoliai" užduočių parengimo.

Informaciją parengė vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistė Vilma Žuvininkienė, tel. +370 421 52 097, el.p. vsb.pakruojis@gmail.com

VIII. VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮGYVENDINIMAS

Visuomenės sveikatos priežiūros vaikų ir jaunimo funkcijų įgyvendinimo savivaldybėje ataskaita 2013 metais

INFORMACIJA APIE MOKYKLAS IR MOKINIŲ SKAIČIŲ

Savivaldybės sprendimas dėl etatų įvedimo		Už sveikatos priežiūros mokyklose paslaugų teikimą atsakinga (-os) institucija (-os) ar įstaiga (-os)	Mokyklų skaičius		Mokinių skaičius	
Data, nr.	Skirta etatų		steigėja savivaldybė	kitų steigėjų	steigėja savivaldybė	kitų steigėjų
2009-04-28 Nr. T-116; 2009-04-28 Nr. T-117	5,25	Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	11	1	2893	427

Specialistų etatų skaičius	Specialistų	Specialistų pasiskirstymas pagal užimamą etatą	Specialistų išsilavinimas (specialybė)
----------------------------	-------------	--	--

		1 ir daugiau	0,5–1	iki 0,5	pagal priedą	visuomenės sveikatos	slaugytojos	kita
1*	2*	3*	4*	5*	6*	7	8	9
1	2	0	2	0	0	1	1	0

SVEIKATOS PRIEŽIŪRĄ MOKYKLOSE VYKDANTYS SPECIALISTAI
(gyvenamosiose vietovėse, turinčiose 3 000 ir daugiau gyventojų)

(gyvenamosiose vietovėse, turinčiose mažiau kaip 3 000 gyventojų)

Specialistų etatų skaičius	Specialistų skaičius	Specialistų pasiskirstymas pagal užimamą etatą				Specialistų išsilavinimas (specialybė)		
		1 ir daugiau	0,5–1	iki 0,5	pagal priedą	visuomenės sveikatos	slaugytojos	kita
1*	2*	3*	4*	5*	6*	7	8	9
4.25	8	0	7	1	0	1	7	0

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOKYKLOSE FINANSAVIMAS

Skirta lėšų (ltais)		Savivaldybės įsipareigota skirti lėšų (ltais)	Panaudota lėšų (ltais)		Panaudotų lėšų paskirstymas (ltais)			
Privalomojo sveikatos draudimo fondas	Savivaldybės biudžetas		Privalomojo sveikatos draudimo fondas	savivaldybės biudžetas	darbo užmokesčiui	Mokesčiams	medikamentams (tvarsliavai)	kitai veiklai
94 900	49 900	49 900	94 900	49 900	110 600	34 200	0	0

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOKYKLOSE VEIKLOS RODIKLIAI

Užregistruota mokinių apsilankymų pas sveikatos priežiūros specialistus rajono mokyklose	Apsilankymų pasiskirstymas pagal priežastį			Sveikatinimo veikla		
	pirmoji pagalba	konsultacijos	kita	vykdyta programų	organizuota renginių	renginiuose dalyvavusių mokinių
1449	301	599	241	18	530	12637

IX. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS FINANSAVIMAS

Pakruojo rajono savivaldybėje visuomenės sveikatos priežiūra vykdoma vadovaujantis 2009 m. lapkričio 2 d. Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T- 335 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros 2009-2013 metų strategijos patvirtinimo“.

Biudžetiniai metai	2013 m.
Darbuotojų skaičius	12 darbuotojų Patvirtintų ir užimtų etatų - 10
Gauta asignavimų:	litai
1) Savivaldybės biudžeto lėšos	71900.0
2) Spec. programos lėšos	21599.0
3) Lietuvos Respublikos SAM lėšos	31500.0
4) PSDF lėšos	94900.0
5) Visuomenės sveikatos rėmimo spec. programa	9000.0

Pateikė Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorė

X. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO SAVIVALDYBĖS VYKDOMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

1. Vaikų ir jaunimo iki 25 m. amžiaus sveikatos išsaugojimas ir gerinimas, formuojant sveiko gyvenimo įgūdžius, siekiant, kad sveika gyvensena taptų įpročiu ar būtinybe.
2. Sergamumo ir mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų mažinimas.
3. Onkologinių susirgimų profilaktika.
4. Mirtingumo ir neįgalumo nuo traumų ir kitų išorinių mirties priežasčių mažinimas.
5. Alkoholio, tabako, narkotikų ir kitų psichotropinių medžiagų vartojimo prevencija, psichinės sveikatos gerinimas.
6. Gyventojų fizinio aktyvumo didinimas.
7. Aplinkos sveikatinimas

XI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS PRIEMONIŲ VYKDYMAS

1. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOS

2. Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinkta lėšų, litais
1	2	3
1.	Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto lėšos	10000
2.	Pakruojo rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	107200,0
3.	Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšos	22920
Iš viso lėšų		140120

2. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS

Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos		Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų paskirstymas		
Eil. nr.	Vykdytojas ir programos pavadinimas	Savivaldybės biudžetas Lt	Gamtosaugos fondo lėšos Lt	PSDF lėšos Lt
	Iš viso skirta lėšų	10000,0	107200,0	22920,0
1.	VšĮ „Visada aktyvus“ Judėk šiandien, dėl rytojaus. Šiaurietiškas ėjimas- efektyvu ir patikima”			5420,0
2.	Guostagalio kaimo bendruomenė „Judėjimas – sveikatos šaltinis”		2000,0	
3.	Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras Gyvenk sveikai, mastyk blaiviai programa.			9000,0
4.	VšĮ Pakruojo ligoninės Gimdos kaklelio ir kiaušidžių iki vėžinių susirgimų diagnozavimas programa.		5000,0	

5.	VšĮ Pakruojo ligoninė Valstybinė tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2013 m. programa.		6200,0	
6.	Pakruojo PSPC Valstybinė tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2013 metų programa.			8500,0
7.	Pakruojo PSPC Dantų edukacijos profilaktikos ir kontrolės programa 2013 m.		1500,0	
8.	VšĮ „Gyvybės stotelė“ Laukinių kačių populiacijos kontrolė		1980,0	
9.	Pakruojo seniūnija Pakruojo miesto higieninių ir sanitarinių normų užtikrinimas		45000,0	
10.	Savivaldybės administracija Aplinkos monitoringo vykdymas		20000,0	
11.	Savivaldybės administracija Paežerių tvenkinio vandens augmenijos išpjovimas.	10000,0	15000,0	
12.	Pakruojo bendruomenės sveikatos tarybos veikla.		1500,0	
	Iš viso paskirstyta lėšų	10000,0	98180,0	22920,0
			9020,0	

Lėšų likutis

9020,0

3. SAVIVALDYBĖS BENDRUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMAS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos programų sritys	Savivaldybės bendruomenės tikslinių grupių apibūdinimas	Savivaldybės bendruomenės tikslinių grupių gautos naudos apibūdinimas
1	2	3	4
1.	Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūra	Moksleiviai, pedagogai, moksleivių tėvai	2012 metais rajono mokyklose buvo vykdomas sveikatos žinių populiarinimas ir švietimas. Mokyklų visuomenės sveikatos specialistų veikla: Pranešimai, paskaitos, pamokos - 355 (9601 dalyviai); Išleisti standai – 289; Diskusijos, debatai – 269 (1265 dalyviai); Konsultuota asmenų – 2494; Konkursai, viktorinos, varžybos – 83 (3946 dalyviai); Išplatinta leidinių iš viso: skaičius – 49, tiražas – 6045; Užregistruoti 2494 moksleivių apsilankymai pas mokyklų visuomenės sveikatos specialistus. Pirmoji pagalba suteikta - 372. Mokiniai reguliariai tikrinti dėl asmens higienos ir užkrečiamųjų ligų.
2.	Alkoholio	Jaunimas,	* diskusija „Jaunimas ir alkoholis“ (6 dalyviai);

	kontrolės programa	rizikos grupės vartojančios psichotropines medžiagas, rajono gyventojai, socialiniai darbuotojai, kaimo bendruomenių centrų nariai.	<ul style="list-style-type: none"> * 2 paskaitos „Pasaka ne pasaka apie alkoholį“ (112 dalyviai); * 2 pamokos „Tabakas ir alkoholis – nesvaigink savęs“ (50 dalyvių); * paskaita „Alkoholis veža“ (28 dalyviai); * Platinta metodinė medžiaga Valstybinio psichikos sveikatos centro: lankstinukai: 9 temų pavadinimų, tiražas - 1098, prevenciniai filmai 2 - 80 vnt.. - akcija - „Girtas ir pavojingas“ alkoholio vartojimo prevencijai naudojant mokymo priemonę „Girti akiniai“ (dalyvių skaičius – 72); * 1 paskaita „Alkoholio žala žmogaus sveikatai“ (dalyvių skaičius – 22); * diskusija „Tavo pasirinkimas“ (dalyvių skaičius – 4). * 1 video paskaita „Alkoholio ir narkotikų žala žmogaus sveikatai“ (dalyvių skaičius – 19);
3.	Tabako kontrolės programa	Jaunimas, rizikos grupės vartojančios psichotropines medžiagas, rajono gyventojai.	<ul style="list-style-type: none"> * pokalbis „Žolės“ rūkymas“ (8 dalyviai); * stendas „Rūkymo žala“ (1); * paskaita „Rūkymo žala“ (64 dalyviai); * pokalbis „Tarptautinė nerūkymo diena“ (18 dalyvių); * stendas „Rūkymas žudo“ (1); * 15 akcijos rajono mokyklose „Laikykime gėlę vietoj cigaretės“ (išdalinta 646 lankstinukas); * paskaita „Priklausomybė tabakui“ (8 dalyviai); * 3 debatai „Rūkymo žala vaiko organizmui“ (20 dalyvių); * paskaita „Narkotikai ir jų poveikis sveikatai“ (14 dalyvių); * 1 pamoka „Žalingi įpročiai – rūkymas“ (16 dalyvių); * 1 paskaita „Kuo žalingas psichiką veikiančių medžiagų vartojimas?“ (25 dalyviai); * pamoka „Rūkai – save žudai“ (24 dalyviai); * 3 akcijos „Pasaulinė diena be tabako“ (80 dalyvių); * paskaita „Narkotikų prevencija ir kiti žalingi įpročiai“ (24 dalyviai); * pamoka „Rūkymo ir alkoholio prevencija“ (22 dalyviai); * akcija „Anglies monoksido matavimas“ su CO matuokliu (23 dalyviai); * 8 pamokos naudojant mokymo priemonę „Rankinis mechaninis rūkiklis“ (142 dalyviai); * pamoka „Kodėl aš rūkau?“ (20 dalyvių); * paskaita „Žalingi įpročiai“ (48 dalyviai); * pamoka „Tabakui – ne“ (26 dalyviai); * diskusija „Žalingi įpročiai ir sveikatos išsaugojimas“ (40 dalyvių); * pamoka „Rūkymas pavojingas sveikatai“ (19 dalyviai); * pamoka „Tabako poveikis paauglio organizmui“ (30 dalyvių); * pamoka „Kas tai yra narkotikai?“ (30 dalyvių); <p>Dalyvauta tarptautinėje konferencijoje „NTKD naujos tendencijos psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos bei kontrolės srityje“ (1dalyvis).</p>
4.	Gyventojų sveikatos	Rajono gyventojai, jaunimas	Biuras teikė paslaugas įvairių gyventojų grupėms sveikos mitybos, sveikos gyvensenos, klausimais, dalyvauta konferencijose, seminaruose:

	<p>palaiikymo ir stiprinimo programa</p>	<p>- Radviliškyje - „Visuomenės sveikatos priežiūros plėtra savivaldybėse“ (dalyvių skaičius – 2);</p> <p>- Konferencija Lietuvos Respublikos seime „2013 metai – sveikatingumo metai: ar įmanoma visuotinai sveika gyvensena Lietuvoje?“ (dalyvių skaičius – 1);</p> <p>*Pakruojo rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos trys posėdžiai (dalyviai – 3);</p> <p>Interviu spaudai:</p> <p>* laikraščiu „Pakruojo kraštas“ apie numatomą seminarą „Bendravimo baimės tampa bendradarbiavimo kliūtimis ir konfliktu“;</p> <p>* laikraščiu „Pakruojo kraštas“ – „Apie biuro veiklą“;</p> <p>* dienraščiu „Lietuvos sveikata“ – „VSB prioritetai, vizija“</p> <p>* dienraščiu „Lietuvos sveikata“ – apie VSB duomenų pateikimas (2 kartai).</p> <p>* Internetiniai straipsniai (18),</p> <p>* straipsniai rajono spaudoje (22).</p> <p>* Seminaras „Šiaurietiškas ėjimas - kas tai?“ (dalyvių skaičius - 22).</p> <p>* Dalyvavimas renginiuose :„Diena be automobilio“ Pakruojyje (apie 100 dalyvių);</p> <p>*akcija - „Kraujo spaudimas, sekime jį“ Linkuvos bendruomenėje (dalyvių skaičius – 23);</p> <p>*akcija - „Pirmosios pagalbos teikimas nukentėjusiajam“ bendruomenės nariams (dalyvių skaičius – 21);</p> <p>*akcija - paskaita – mokymai „Šiaurietiškas ėjimas“ bendruomenės nariams (dalyvių skaičius – 2);</p> <p>* akcija - „Svorio matavimas kūno masės analizatoriumi“ ;bendruomenėse (dalyvių skaičius – 59);</p> <p>* akcija – „Streso lygio matavimas“ bendruomenės nariams, naudojant streso termometrą (dalyvių skaičius – 89);</p> <p>*akcija – „CO matavimas plaučiuose“ bendruomenės nariams, naudojant CO matuoklį (dalyvių skaičius – 6);</p> <p>*akcija – „Kraujospūdžio matavimas – konsultacijos“ širdies diena paminėti bendruomenėse (dalyvių skaičius – 114);</p> <p>*akcija – „Individualios konsultacijos – kraujospūdžio matavimas“ bendruomenės nariams (dalyvių skaičius – 60);</p> <p>*dvi akcijos „Kuprinių svoris (dalyvių skaičiu – 256);</p> <p>*akcija – „Kūno masės analizė“ (dalyvių skaičius – 46);</p> <p>Lankstinukai:</p> <p>* „Širdies kraujagyslių ligos“ (išdalinta – 100 vnt.);</p> <p>* „Gimdos kaklelio prevencija“ (išdalinta – 100 vnt.);</p> <p>* „Dantų eduonis“ (išdalinta – 500 vnt.);</p> <p>* „Sveikas senėjimas (išdalinta – 500 vnt.);</p> <p>* „Saugi mokyklinė kuprinė“ (išdalinta – 90 vnt.);</p> <p>* „Šiaurietiškas ėjimas“ (išdalinta – 400 vnt.);</p> <p>* „Mokausi valyti dantukus“ (išdalinta – 400 vnt.);</p> <p>* „Išsaugokime sveikus dantis“ (išdalinta – 400 vnt.);</p> <p>* „Laikykite gėlę vietoj cigaretės“ Pakruojo įstaigose (išdalinta – 939 vnt.);</p> <p>* „Laikykite gėlę vietoj cigaretės“ mokyklose (išdalinta – 500 vnt.);</p> <p>* „Negaišk laiko, pasitikrink patį“ – krūties vėžio prevencijai (išdalinta – 250 vnt.);</p>
--	---	---

			<p>*„Pasirūpink savimi ir išvenk gimdos kaklelio vėžio“ (išdalinta – 250 vnt.);</p> <p>*„Prostatos vėžio patikros testas“ (išdalinta 250 vnt.);</p>
5.	Lėtinių neinfekcinių ligų profilaktikos ir kontrolės programa	Gyventojai sergantys lėtinėmis ligomis ir priklausantys rizikos asmenų grupei.	<p>* paskaita „Leukemija“ (12 dalyvių);</p> <p>* pokalbis „Kaip išvengti traumų“ (8 dalyviai);</p> <p>* pokalbis „Alerginiai susirgimai“ (2 dalyviai);</p> <p>* 2 akcijos kūno masės ir AKS matavimas „Pasaulinei širdies dienai paminėti“ (117 dalyviai);</p>
6.	Užkrečiamų ligų profilaktika ir kontrolės programa	Rajono gyventojai	<p>Infekcinių ligų prevencija:</p> <p>* paskaita „Tuberkuliozė“ (4 dalyviai);</p> <p>* pokalbis „Odos ligos“ (6 dalyviai);</p> <p>* pokalbis „Infekcinės ligos“ (6 dalyviai);</p> <p>* standas „AIDS“ (1);</p> <p>* 5 konkursai „Protmūšis“ Pasaulinei AIDS dienai paminėti (83 dalyvių);</p> <p>* 9 pokalbiai „Kam reikia skiepytis?“ (75 dalyviai);</p>
7.	Mirčių dėl traumų ir nelaimingų atsitikimų skaičiaus mažinimas	Rajono gyventojai, visuomenės sveikatos specialistai	<p>* 3 pokalbiai „Pirmoji pagalba nušalus“ (28 dalyviai);</p> <p>* Konferencija Lietuvos Respublikos seime „2013 metai – sveikatingumo metai: ar įmanoma visuotinai sveika gyvensena Lietuvoje?“ (dalyvių skaičius – 1);</p>

4. INFORMACIJOS APIE SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINTAS PRIEMONES SKLAIDA

Informavimo ir viešinimo priemonės pavadinimas	Įgyvendintų informavimo ir viešinimo priemonių skaičius	Paviešintų savivaldybės visuomenės sveikatos programų skaičius
Informavimo ir viešinimo priemonės pavadinimas	Įgyvendintų informavimo ir viešinimo priemonių skaičius	Paviešintų savivaldybės visuomenės sveikatos programų skaičius
Informaciniai pranešimai, paskaitos, pamokos	355	Priklausomybę sukeliančių medžiagų vartojimo mažinimo ir prevencijos programa, Sveikatos priežiūros organizavimo mokyklose programa, Tuberkuliozės profilaktikos programa, Pedikuliozės programa, Lytiškumo ugdymo programa, Nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija, gyventojų
Publikacijos vietinėje spaudoje, internete	30	
Stendai	289	
Diskusijos, debatai	269	
Konkursai, viktorinos, varžybos	83	
Atmintinės, lankstinukai, metodinė medžiaga	6045	

		sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimas.
--	--	---

5. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS ADMINISTRAVIMO TOBULINIMAS

Eil. Nr.	Problemos, susijusios su savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos administravimu	Pasiūlymai, kaip tobulinti savivaldybės visuomenės sveikatos programų rengimą, finansavimą ir įgyvendinimą
1	2	3
1.	Labai daug neaiškumų buvo įgyvendinant programą galbūt dėl to, kad pirmą kartą įgyvendintas projektas.	Reikia daugiau informacijos pirmą kartą vykdančiams projektą.
2.	Projektų finansavimas	Pageidautume numatytas lėšas projekto veiklai vykdyti gauti iš anksto, po lėšų naudojimo sutarties sudarymo.
3.	Sudėtinga lėšų gavimo procedūra	Savivaldybės administracijai paskirti už programas atsakingą specialistą.
4.	Ilgas laikas lėšoms pervesti (sąskaitos patvirtinimai savivaldybėje, vėliau tik skiriami pinigai).	Projektų svarstymo metu numatyti, kada ir kokia pinigų suma bus atiduodama.
5.	Sudėtinga programų finansavimo tvarka	Paprastinti projektų finansavimo tvarką neverčiant pareiškėjų bendrauti su savivaldybės administracija, Finansų, Apskaitos skyriais. Pakaktų atsiskaityti vienam savivaldybės padaliniui/skyriui.
6.	Dėl pavėluotų lėšų skyrimo programai įgyvendinti vėluojama atsiskaityti už suteiktas paslaugas.	Programų tvirtinimas turėtų vykti bent dviem mėnesiais anksčiau.